

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg za lata 2009-2010

Wykonawca:	
mgr Natalia Springer	
Kierownik projektu:	
mgr inż. Anna Rodak	

marzec, 2011 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
2. Główne cele i zawartość Programu.....	4
3. Charakterystyka gminy	8
3.1. Położenie i demografia.....	8
3.2. Gospodarka.....	9
3.3. Użytkowanie gruntów	14
3.4. System transportu i komunikacji.....	14
3.5. Gospodarka wodno-ściekowa	21
3.6. Zaopatrzenie w energię ciepłą, energię elektryczną oraz gaz	22
3.7. Charakterystyka środowiska przyrodniczego gminy	24
3.7.1. Geologia i geomorfologia.....	24
3.7.2. Surowce mineralne gminy	26
3.7.3. Gleby	27
3.7.4. Klimat	27
3.7.5. Powietrze atmosferyczne.....	28
3.7.6. Wody powierzchniowe	31
3.7.7. Wody podziemne	33
3.7.8. Walory przyrodnicze	33
4. Ocena realizacji poszczególnych celów i zadań określonych w Gminnym Programie Ochrony Środowiska oraz nakłady finansowe na realizację inwestycji w zakresie ochrony środowiska.....	46
6. Wnioski i zalecenia dotyczące aktualizacji Programu Ochrony Środowiska	60

SPIS TABEL I RYCIN

<i>Tab. 1. Cele, zadania i działania przewidziane w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2008-2011z perspektywą na lata 2012 – 2015 .....</i>	5
<i>Tab. 2. Ludność na terenie Miasta Kołobrzeg w 2009 roku .....</i>	9
<i>Tab. 3. Ludność na terenie Miasta Kołobrzeg w 2009 roku – wskaźniki modułu gminnego .....</i>	9
<i>Ryc. 1. Rodzaje działalności gospodarczej prowadzonej na terenie miasta Kołobrzeg .....</i>	10
<i>Tab. 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na terenie miasta Kołobrzeg (dane za 2009 rok) .....</i>	10
<i>Ryc. 2. Użytkowanie gruntów na terenie miasta Kołobrzeg .....</i>	14
<i>Tab. 5. Drogi miejskie na terenie miasta Kołobrzeg w 2010 roku.....</i>	15
<i>Tab. 6. Długość sieci wodociągowej na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010 .....</i>	21
<i>Tab. 7. Liczba przyłączy wodociągowych na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010.</i>	21
<i>Tab. 8. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010 .....</i>	22
<i>Tab.9. Inwestycje zrealizowane przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o.o. w Kołobrzegu w okresie sprawozdawczym.....</i>	23
<i>Tab. 10. Sieć gazowa na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2009 .....</i>	24
<i>Tab. 11. Charakterystyka punktu pomiarowego Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg) ...</i>	31
<i>Tab. 12. Wyniki oceny wód rzeki Parsęty w 2008 roku.....</i>	31
<i>Tab. 13. Zestawienie wyników oceny jakości wód przejściowych i przybrzeżnych dla stanowiska pomiarowego zlokalizowanego w Kołobrzegu w 2008 i 2009 roku.....</i>	32
<i>Tab. 14. Powierzchnia lasów na terenie miasta Kołobrzeg w 2009 roku.....</i>	36
<i>Tab. 15. Wykaz istniejących pomników przyrody .....</i>	40
<i>Tab. 16. Ocena realizacji zadań za lata 2009 – 2010 wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg .....</i>	47
<i>Tab. 17. Ocena realizacji zadań za lata 2009 – 2010 wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg – program zadaniowy na lata 2008-2015.....</i>	57

1. Wprowadzenie

Celem niniejszego opracowania jest Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg za lata 2009-2010, który zostanie przedłożony Radzie Miasta Kołobrzeg.

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2008 nr 25 poz. 150 z z późn. zm.) (Art. 17 pkt. 1) organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza gminny program ochrony środowiska.

Zgodnie z Art. 14 pkt.1 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2008 nr 25 poz. 150 z z późn. zm.) polityka ekologiczna państwa, na podstawie aktualnego stanu środowiska, określa w szczególności:

- 1) cele ekologiczne;
- 2) priorytety ekologiczne;
- 2a) poziomy celów długoterminowych;
- 3) rodzaj i harmonogram działań proekologicznych;
- 4) środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno ekonomiczne i środki finansowe.

Zgodnie z Art.18 pkt.2 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2008 nr 25 poz. 150 z z późn. zm.) z wykonania Programu Ochrony Środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport. Raport ten przedstawia się Radzie Miasta.

2. Główne cele i zawartość Programu

Uchwalony Uchwałą Nr XLIX/664/10 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 24 sierpnia 2010 r. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg obejmuje główne elementy takie jak:

- cele i zasady polityki ekologicznej gminy,
- ogólną charakterystykę i ocenę środowiska przyrodniczego,
- opis infrastruktury technicznej,
- opis działań niezbędnych w edukacji ekologicznej oraz dobrych przykładów w tym zakresie,
- określenie szans i zagrożeń wynikających z istniejących zasobów i walorów środowiska przyrodniczego oraz rozwoju społeczno-gospodarczego,

- określenie priorytetów i listy zadań oraz wskazań w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju,
- opis ochrony zasobów środowiska oraz metod monitoringu i zarządzania,
- określenie kosztów realizacji programu ochrony środowiska.

Zawarte w Programie cele, zadania i działania przewidziane do realizacji przedstawiono w Tabeli poniżej.

Tab. 1. Cele, zadania i działania przewidziane w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015

Lp.	Zadania	Działania
CEL 1. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA		
CEL 1.1. POPRAWA GOSPODARKI WODNEJ		
1	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i deszczowej	Przebudowa ul. Towarowej wraz z kanalizacją deszczową, oświetleniem i remontem torowiska Drogi na osiedlu Radzikowo IV wraz z kanalizacją deszczową w tym: ul. Różyckiego, Kurpińskiego, Ogińskiego, Karłowicza, Noskowskiego, Moniuszki Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta: os. Radzikowo II, okolicy ulicy Wylotowej, okolicy Amfiteatru
CEL 1.2. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA I SPEŁNIENIA WYMAGAŃ W ZAKRESIE JAKOŚCI POWIETRZA		
1	Rozbudowa i przebudowa układu drogowo-ulicznego w Kołobrzegu	Przebudowa nawierzchni ulic na osiedlu Radzikowo III: Perłowa, Tęczowa i Koralowa wraz z ich odwodnieniem Przebudowa ulic: Św. Wojciecha i Kossaka – realizacja projektu nr Z/2.32/I/1.1.1/465/05 „Modernizacja ul. Św. Wojciecha i budowa ul. Kossaka” Modernizacja nawierzchni dróg na osiedlu Podczele w tym: ul. Lwowska, Brzeska, Ostrobramska, Tarnopolska, Wileńska, Krzemieniecka, Grodzieńska, Poleska, Podolska, Pińska Przebudowa ulic: Radomska, Lotnicza i Warcisława III Przebudowa ul. Janiska w Kołobrzegu Przebudowa dróg na osiedlu Radzikowo II Przebudowa ul. Kresowej Modernizacja ul. Kołłątaja Modernizacja ul. Krakusa i Wandy Przebudowa ul. Wiosennej Przebudowa ul. Chopina Budowa drogi pomiędzy Unii Lubelskiej i Okopową Drogi na osiedlu Witkowice III - budowa w tym: Orłowskiego, Gierymskich, Skoczylasa, Makowskiego, Michałowskiego Drogi na osiedlu domów jednorodzinnych przy ul. 6 dyw. piechoty w tym: ul. Kmicica, Wołodyjowskiego, Ketlinga, Zagłoby, Hajduczka, Kiemliczów, Bilewiczówny, Skrzetuskiego, Kordeczkiego Budowa nawierzchni jezdni ul. Tarnowskiego

Lp.	Zadania	Działania
		Budowa dróg na os. Domów wielorodzinnych przy ul. 6 dyw. Piechoty "Os. Europejskie" w tym: Brukselska, Berlińska, Wiedeńska, Kopenhaska, Helsińska, Paryska, Rzymska, Sztokholmska, Londyńska.
		Budowa ul. Szarych Szeregów
		Przebudowa ul. Rodziewiczówny
		Budowa ścieżki rowerowej do Grzybowa z odwodnieniem
		Ciąg pieszo-rowerowy łączący ul. Jasną z ul. Wylotową stanowiący dojście do morza
		Poprawa infrastruktury transportu publicznego w Kołobrzegu- budowa zajezdni autobusowej
		Poprawa dostępu do bulwaru spacerowego nad rzeką Parsętą w Kołobrzegu
		Przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 11 z wojewódzką nr 163 (I etap)
2	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza	Modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią cieplną) w oparciu o odnawialne źródła energii
		Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych
		Modernizacja ciepłowni miejskiej pod kątem wykorzystania odnawialnych źródeł energii
CEL 2. POPRAWA GOSPODARKI ODPADAMI		
1	Szczegóły określono w Planie Gospodarki Odpadami dla Miasta Kołobrzeg na lata 2007-2011 z perspektywą na lata 2012-2015	
CEL 3. OCHRONA ŹRÓDŁ KOPALIN I ZACHOWANIE RÓWNOWAGI EKOLOGICZNEJ ROZWOJU SPOŁECZNO -GOSPODARCZEGO		
1	Tworzenie podstaw do rozwoju energetyki opartej o surowce alternatywne i odnawialne	Opracowanie strategii rozwoju energetyki opartej o surowce odnawialne np. wykorzystanie energii wiatru, energii wód geotermalnych, energii powstającej w skojarzeniu ze źródeł energii odnawialnej, itp.
2	Ochrona zasobów ziemi	Ograniczenie przeznaczania gruntów I, II i III klasy bonitacyjnej pod budownictwo
3	Zakładanie lasów ochronno – izolacyjnych i pasów zieleni w miejscach o dużej uciążliwości dla środowiska (hałas, odory, emisja zanieczyszczeń do atmosfery).	Opracowanie programu zadrzewień i zakładania roślinnych pasów ochronnych, zwłaszcza wzdłuż ciągów komunikacyjnych
CEL 4. OCHRONA STREFY BRZEGOWEJ I ZAPLECZA BRZEGÓW MORZA BAŁTYCKIEGO ORAZ REKULTYWACJA TERENÓW ZDEGRADOWANYCH		
1	Rewitalizacja parków	Rewitalizacja parków miejskich
		Rewitalizacja parku nadmorskiego, ścieżka ruchowa
2	Ochrona brzegu morskiego i zaplecza	Rewitalizacja plaż, refulacja, budowa ostróg
		Zabezpieczenie przeciwpowodziowe dzielnicy zachodniej wraz budową odpływu do morza w km 336+150

Lp.	Zadania	Działania
	brzegów morskich	Odbudowa odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ulicy Sułkowskiego
		Modernizacja wylotu do morza w km 331+370 wraz z przebudową istniejącej kanalizacji deszczowej w rejonie ulicy A. Fredry i Szańca Kamiennego
		Odbudowa odpływu do morza w km 326+875 w rejonie ul. Brzeskiej
		Przebudowa wylotu do morza w km 327 + 960 - rejon Grobli, Podczele
3	Modernizacja portów w Kołobrzegu	Modernizacja portu Rybackiego w Kołobrzegu - etap II
		Modernizacja portu Rybackiego- etap III - budowa nabrzeża dla łodzi rybackich
		Modernizacja i rozbudowa Portu Jachtowego w Kołobrzegu -Etap I
		Budowa dworca pasażerskiego dla Żeglugi Międzynarodowej Promowej w Kołobrzegu
4	Poprawa dostępu do portu	Budowa ciągu komunikacyjnego - pieszego z osiedla Radzikowo do morza ul. Arciszewskiego
		Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) - Etap I
		Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) - Etap II
		Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu - Etap III
CEL 5. WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM I PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ SPOŁECZEŃSTWA		
1	Prowadzenie szkoleń, konkursów w zakresie zasad ochrony środowiska	Organizowanie przez szkoły we współpracy z Kuratorium Oświaty konkursów, prelekcji, wystaw, wycieczek, wystaw dotyczących zapoznania się z praktycznymi zasadami ochrony środowiska
2	Utworzenie placówek dydaktycznych szkolących w zakresie ochrony środowiska	Powołanie przy Urzędzie Miasta Punktu Edukacji Ekologicznej
		Utworzenie w Urzędzie Miasta elektronicznej bazy danych dotyczącej stanu środowiska
3	Monitoring hałasu	Kontynuowanie monitoringu w strefie uzdrowiskowej w Kołobrzegu
4	Monitoring wybrzeża	Kontynuowanie monitorowania wybrzeża w granicach administracyjnych miasta, a zwłaszcza odcinków zabezpieczonych przed zniszczeniem
5	Monitoring odczuć społecznych	Systematyczne prowadzenie badań społecznych
6	Monitoring promieniowania elektromagnetycznego	Systematyczna kontrola wielkości natężenia pól elektromagnetycznych wokół napowietrznych linii przesyłowych oraz wież i stacji telefonii komórkowej
7	Monitoring przyrody	Systematyczna kontrola źródeł solankowych, złóż borowin, obszarów na których występują wody mineralne, wód powierzchniowych, gruntowych, podziemnych, a także roślin i użytków ekologicznych będących pod ścisłą ochroną
8	Monitoring zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego	Systematyczne wykonywanie analiz stanu czystości powietrza zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5.12.2002 r.

Lp.	Zadania	Działania
CEL 6 OGRANICZENIE RYZYKA WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII I MINIMALIZACJA ICH SKUTKÓW ORAZ ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA CHEMICZNEGO		
1	Opracowanie programu zapobiegania awarii, raportów bezpieczeństwa oraz wewnętrznego planu operacyjnego dla zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia awarii	Opracowanie tych dokumentów zgodnie z obowiązującymi unormowaniami prawnymi
2	Zwiększenie bezpieczeństwa przewozów substancji niebezpiecznych	Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych, stanu technicznego pojazdów oraz czasu pracy pojazdów Wyznaczenie optymalnych tras przewozu substancji niebezpiecznych oraz stworzenie stanowisk postojowych i parkingów dla pojazdów przewożących substancje niebezpieczne
3	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i ograniczenie skutków dla ludzi i środowiska	Wspieranie współpracy z właściwymi służbami w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom Doskonalenie systemu przeciwdziałania poważnym awariom Doskonalenie i rozwijanie zasobów informatycznych, w tym rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii i rejestru poważnych awarii, ze szczególnym uwzględnieniem awarii przemysłowych

3. Charakterystyka gminy

3.1. Położenie i demografia

Miasto położone jest w północno – wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Znajduje się ono nad Morzem Bałtyckim u ujścia rzeki Parsęty. Obszar miasta od zachodu graniczy z gminą Ustronie Morskie, od południa z gminą Kołobrzeg, a granicę północną stanowi brzeg Morza Bałtyckiego o długości 11 km. Obszar miasta wynosi 26 km², a ludność w 2009 roku wynosiła 44 991 osób (wg GUS, stan na 31.XII, faktyczne miejsce zamieszkania), co daje gęstość zaludnienia 1 753 osób na 1 km².

Liczba mieszkańców miasta na koniec 2010 roku wynosiła 45 124 osób.

Miasto Kołobrzeg jest siedzibą władz powiatowych, która spełnia rolę centralną w zakresie infrastruktury gospodarczej i infrastruktury społecznej dla całego powiatu. Kołobrzeg jest miastem morskim, w którym znajduje się port handlowy, port rybacki, port wojenny i przystań jachtowa.

Kołobrzeg jest znanym uzdrowiskiem, w którym znajdują się sanatoria oraz obszarem dużego ośrodka turystyczno – wypoczynkowego.

Tab. 2. Ludność na terenie Miasta Kołobrzeg w 2009 roku

Wyszczególnienie	Jednostka	Dane za 2009 rok
ogółem		
stałe miejsce zameldowania		
stan na 30 VI		
ogółem	osoba	44 651
mężczyźni	osoba	21 014
kobiety	osoba	23 637
stan na 31 XII		
ogółem	osoba	44 670
mężczyźni	osoba	21 001
kobiety	osoba	23 669
faktyczne miejsce zamieszkania		
stan na 30 VI		
ogółem	osoba	44 890
mężczyźni	osoba	21 072
kobiety	osoba	23 818
stan na 31 XII		
ogółem	osoba	44 991
mężczyźni	osoba	21 106
kobiety	osoba	23 885

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Tab. 3. Ludność na terenie Miasta Kołobrzeg w 2009 roku – wskaźniki modułu gminnego

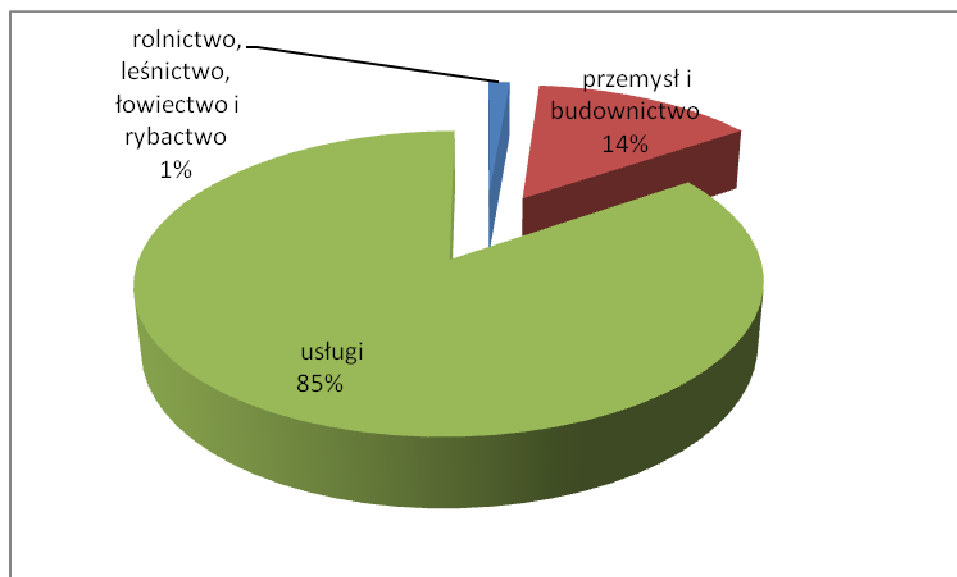
Wyszczególnienie	Jednostka	Dane za 2009 rok
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	1 753
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	113
małżeństwa na 1000 ludności	-	6,7
urodzenia żywe na 1000 ludności	-	9,7
zgony na 1000 ludności	-	9,0
przyrost naturalny na 1000 ludności	-	0,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

3.2. Gospodarka

Najważniejszymi gałęziami gospodarki na terenie miasta są: lecznictwo uzdrowiskowe, obsługa ruchu turystycznego, przemysł rolno-spożywczy wraz z przetwórstwem rybnym, rolnictwo oraz drobny przemysł mechaniczny. Kołobrzeg posiada port handlowy, rybacki, pasażerski i jachtowy.

W 2009 roku na terenie miasta Kołobrzeg zarejestrowanych było 9 217 podmiotów gospodarczych. W mieście funkcjonują głównie niewielkie prywatne przedsiębiorstwa prowadzące działalność usługową (85% zarejestrowanych podmiotów gospodarczych).

Ryc. 1. Rodzaje działalności gospodarczej prowadzonej na terenie miasta Kołobrzeg

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, dane za 2009 rok

Liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie miasta w poszczególnych sekcjach (wg PKD 2004) przedstawiono w Tabeli poniżej.

Tab. 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na terenie miasta Kołobrzeg (dane za 2009 rok)

Sekcje wg PKD 2004	Liczba podmiotów gospodarczych
ogółem	
ogółem	9 217
sektor publiczny	213
sektor prywatny	9 004
Sekcja A Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	
ogółem	44
sektor prywatny	44
Sekcja B Rybactwo	
ogółem	87
sektor prywatny	87
Sekcja C Górnictwo	
ogółem	3
sektor prywatny	3
Sekcja D Przetwórstwo przemysłowe	
ogółem	474
sektor prywatny	474
Sekcja E Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
ogółem	12
sektor publiczny	2

Sekcje wg PKD 2004	Liczba podmiotów gospodarczych
sektor prywatny	10
Sekcja F Budownictwo	
ogółem	798
sektor publiczny	1
sektor prywatny	797
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	
ogółem	2 532
sektor prywatny	2 532
Sekcja H Hotele i restauracje	
ogółem	1 418
sektor publiczny	3
sektor prywatny	1 415
Sekcja I Transport, gospodarka magazynowa i łączność	
ogółem	574
sektor publiczny	3
sektor prywatny	571
Sekcja J Pośrednictwo finansowe	
ogółem	262
sektor prywatny	262
Sekcja K Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	
ogółem	1 584
sektor publiczny	110
sektor prywatny	1 474
Sekcja L Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	
ogółem	23
sektor publiczny	19
sektor prywatny	4
Sekcja M Edukacja	
ogółem	163
sektor publiczny	56
sektor prywatny	107
Sekcja N Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
ogółem	597
sektor publiczny	13
sektor prywatny	584
Sekcja O Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	
ogółem	646
sektor publiczny	6

Sekcje wg PKD 2004	Liczba podmiotów gospodarczych
sektor prywatny	640

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Najistotniejsze pod względem ekonomicznym, podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie miasta to:

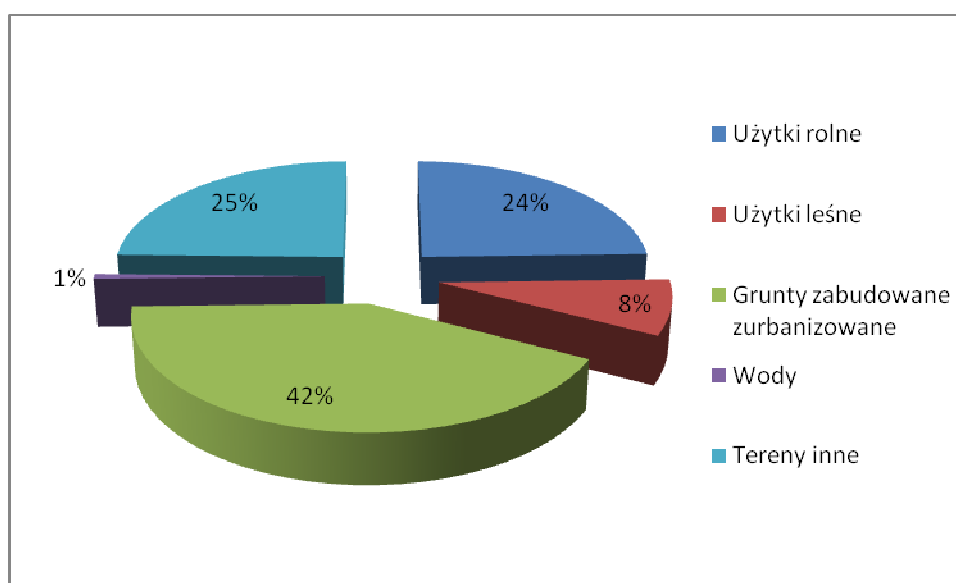
1. Uzdrowisko Kołobrzeg SA, ul. Ściegiennego 1, 78-100 Kołobrzeg;
2. Hotel New Skanpol, ul. Dworcowa 10, 78-100 Kołobrzeg;
3. „ORBIS” Hotel „Solny” Kołobrzeg, ul. Aleksandra Fredry 5, 78-100 Kołobrzeg;
4. Hotel Ikar Plaza ul. Wschodnia 35, 78-100 Kołobrzeg;
5. Sand Hotel - Zdrojowa Hotels sp. z o.o. ul. Zdrojowa 3, 78-100 Kołobrzeg;
6. Hotel Zdrojowy Pro-Vita, ul. Kościuszki 17, 78-100 Kołobrzeg;
7. Camping Baltic Kołobrzeg, ul. 4 Dywizji Wojska Polskiego 1, 78-100 Kołobrzeg;
8. Sanatorium Uzdrowskie „Bałtyk” PPUH „Dekom” sp. z o.o., ul. Rodziewiczówny 1, 78-100 Kołobrzeg;
9. Sanatorium Uzdrowskie „Jantar” sp. z o.o., ul. Rafińskiego 10-14, 78-100 Kołobrzeg;
10. Zespół Sanatoryjno- Wczasowy „Arka-Mega” sp. z o.o., ul. Sułkowskiego 11, 78-100 Kołobrzeg;
11. Ośrodek Sanatoryjno Wczasowy „Poznanianka” sp. z o.o., ul. C.K. Norwida 1, 78-100 Kołobrzeg;
12. Ośrodek Wypoczynkowy „Gryf”, ul. Waszyngtona 1, 78-100 Kołobrzeg
13. Centrum Zdrowia i Relaksu „Verano” sp. z o.o. ul. Sikorskiego 8, 78-100 Kołobrzeg;
14. Polska Żegluga Bałty Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Optimal” – Marian Wiszniewski, ul. B. Krzywoustego 93, 78-100 Kołobrzeg cka, ul. Portowa 41, 78-100 Kołobrzeg
15. Kołobrzeskie Przedsiębiorstwo Instalacyjne sp. z o.o., ul. Matejki 10, 78-100 Kołobrzeg;
16. „Sani-Tech” Grupa SBS Wacław Bogdan Łazarczyk, ul. Sienkiewicza 10, 78-100 Kołobrzeg;

17. F.H. Mirpol sp.j. Import Export Mirosława Wyszyńska, ul. Sienkiewicza 9, 78-100 Kołobrzeg;
18. „Poltrading” PHU Marcin Szyszka, ul. Rzemieślnicza 1, 78-100 Kołobrzeg
19. Wydawnictwo „Kamera” Barbara i Robert Gauer sp.j., ul. Jasna 7, 78-100 Kołobrzeg;
20. Jantar Wody Mineralne sp. z o.o. ul. Żurawia 24, 78-100 Kołobrzeg;
21. Kołobrzesckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o., ul. Artyleryjska 3, 78-100 Kołobrzeg;
22. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o., ul. Artyleryjska 3, 78-100 Kołobrzeg;
23. Komunikacja Miejska w Kołobrzegu sp. z o.o. . ul. Solna 2, 78-100 Kołobrzeg;
24. Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg sp. z o.o., ul. Szyprów 1, 78-100 Kołobrzeg;
25. Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o., ul. Kołłątaja 3, 78-100 Kołobrzeg;
26. Miejski Zakład Zieleni Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu, ul. VI Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg;
27. Pro-Bud S.A. ul. Św. Wojciecha 4 78-100 Kołobrzeg;
28. Pro-San Marian Jagiełka i Marian Wiszniewski sp.j. ul. Narutowicza 18B, 78-100 Kołobrzeg
29. Pro-Vita Development Agnieszka i Dariusz Trafas s.c.; ulica: Kościuszki 15; 78-100 Kołobrzeg;
30. „Abades” Ewa i Dariusz Strojni sp.j., ul. Sikorskiego 1/1, 78-100 Kołobrzeg
31. Mat-Mad sp.j. Firma Budowlano-Instalacyjna Adam Matejak Ryszard Madera, ul. Zaplecza 5 ABCD/9, 78-100 Kołobrzeg;
32. Przedsiębiorstwo Budowlane PORTAL mgr inż. Henryk Janicki ul. Mariacka 28 78-100 Kołobrzeg;
33. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „Akces” Andrzej Kornas, Pomorska 1b/1, 78-100 Kołobrzeg;
34. "PBI Kornas" spółka z o.o., ul. Świętego Wojciecha 10, 78-100 Kołobrzeg;
35. Kombinat Budowlany w Kołobrzegu, Wylotowa 87, 78-100 Kołobrzeg;
36. Przedsiębiorstwo Budowlane Tomasz Aściukiewicz Miasto: Kołobrzeg ul. Poleska 4, Kołobrzeg 78-106.

Miasto Kołobrzeg położone jest w strefie gmin nadbałtyckich, gdzie następują przekształcenia i rozwój w kierunku budownictwa: mieszkaniowego, obsługi turystyki pobytowej oraz lecznictwa i pobytów uzdrowiskowych, jak również w kierunku podmiotów gospodarczych związanych z działaniem i obsługą uzdrowiska, turystyki i gospodarki morskiej.

3.3. Użytkowanie gruntów

Na terenie miasta przeważają grunty zabudowane i zurbanizowane (ok. 42% powierzchni miasta). Należą do nich m. in. tereny mieszkalne, przemysłowe, tereny rekreacyjne i wypoczynkowe, tereny komunikacyjne. Użytki rolne stanowią ok. 24% gruntów, są to głównie grunty orne oraz łąki i pastwiska stałe. Użytki leśne stanowią ok. 8% powierzchni, wody płynące 18%, stojące – 1%, a tereny inne (użytki ekologiczne, nieużytki, tereny różne) - 42% powierzchni miasta.

Ryc. 2. Użytkowanie gruntów na terenie miasta Kołobrzeg
Źródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu dane za 2009 rok

3.4. System transportu i komunikacji

Sieć drogową miasta stanowią:

- droga krajowa Nr 11 Kołobrzeg – Koszalin – Poznań o długości 9,4 km.

Droga krajowa Nr 11 prawie w 95% posiada nawierzchnie nowe lub odnowione, cechujące się występowaniem jedynie sporadycznych uszkodzeń, nie wymagające remontów. Nawierzchnie ze znaczącymi uszkodzeniami, wymagające zaplanowania remontów stanowią 5,6 % nawierzchni.

- **drogi wojewódzkie przebiegające w granicach miasta:**

- Nr 102 Kołobrzeg – Trzebiatów,
- Nr 162 Kołobrzeg – Gościno – Świdwin,
- Nr 163 Kołobrzeg – Białogard – Wałcz.

- **drogi powiatowe** przebiegające następującymi ulicami leżącymi w ciągu tych dróg powiatowych: Aleksandra Fredry (na odcinku od ul. Myśliwskiej do ul. Kasprowicza), Adama Mickiewicza (na odcinku od ul. Zdrojowej do ul. Portowej), Bolesława Chrobrego, 4 Dywizji Wojska Polskiego, Grzybowska, Henryka Sienkiewicza, Jedności Narodowej (na odcinku od ul. Wolności do ul. Wylotowej), Kasprowicza, Myśliwska, Mazowiecka, Starynowska, Wolności, Wschodnia (na odcinku od ul. Koszalińskiej do ul. 4 Dywizji Piechoty), Zdrojowa, Michałowskiego, Witosa, Zachodnia, Wylotowa.

- **drogi miejskie** to 218 ulic w granicach administracyjnych miasta o łącznej długości 75 450 m. W większości są to ulice urządzone - posiadające jezdnie, chodnik oraz zieleńce. Szczegółowo ulice na terenie miasta scharakteryzowano w Tabeli poniżej.

Tab. 5. Drogi miejskie na terenie miasta Kołobrzeg w 2010 roku

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
1	18-go Marca	310,61	1258,2	1099,35	-	188
2	1-go Maja	579,6	2342,2	1209,05	1468,75	459
3	Akacyjowa	-	285,25	333,9	285,8	227
4	Aniołów Stróżów	-	497	425	886	-
5	Arciszewskiego	145,6	5738,4	873,82	6027,65	1111
6	Armii Krajowej	813	5412,55	4049,8	370,4	701

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
7	Artyleryjska	501,3	3886,5	1293,35	3702,09	497
8	Bajeczna	75	2260,15	660,65	874,8	393
9	Bałtycka	66,27	631,7	472,3	635,15	132
10	Basztowa	-	2704,35	741,35	679,7	361
11	Bilewiczówny	-	404	-	641	121
12	Błękitna	173,8	3783,45	279,35	3998,1	555
13	Bociania	-	1135,95	427,75	333,16	181
14	Bogusława X	3378	3843,75	2076,3	2003	513
15	Borzymowskiego	-	1214,9	1112,56	104	189
16	Bosmańska	-	431,1	95,35	80,35	67
17	Brylantowa	101,6	860,55	63,6	674,35	143
18	Brzechwy	-	1255,85	230,65	820,95	214
19	Brzeska	-	2520	-	4152	635
20	Brzozowa	-	1188,45	505,7	96,05	184
21	Budowlana	385,1	5607,7	3011,55	187	630
22	Bukowa	60,1	1238,75	239,95	297,95	208
23	Bulwar Zacisze	-	804	-	5460	437
24	Bursztynowa	164,65	1778,75	181,4	4627,8	347
25	Bydgoska	-	2402,24	267,6	631,32	541
26	Bzów	-	1040	181,25	383,25	205
27	Chełmskiego	351,75	1827,1	476,5	2488,1	372
28	Chodkiewicza	852,13	6838,94	2573,58	5523,98	983
29	Chopina	72,1	1914,05	1306,77	1345,25	320
30	Cicha	183,08	2213	1555,95	368,78	475
31	Cisowa	7	1611,6	8,4	1244,57	222
32	Dabrówki	104,41	646,38	158,97	232,82	82
33	Debowa	-	844,05	46,45	738,1	99
34	Diamentowa	-	675	121,5	741,55	148
35	Drzymały	106,05	2387,5	1400,36	255,22	232
36	Dubois	146,7	1345,55	1769,25	15,8	370
37	Dworcowa	234,88	7787,53	5695,66	989,57	601
38	Frankowskiego	-	1043,15	892,7	413,45	196
39	Fredry (od ul. Kasprowicza do ul. Sułkowskiego)	-	1571,4	1202	4558,65	288
40	Gdańska	24,4	977,5	17,2	386,27	157
41	Giełdowa	176,2	2810,1	1487,55	233,2	331
42	Gierczak	-	1238,1	1899,95	133,5	268
43	Gierymskich	-	-	-	-	106
44	Głogowa	14,7	691,9	92,5	255,4	159
45	Graniczna	2006	1352	760	181,45	123
46	Grochowska	154,35	1559,6	877,35		151
47	Grodzieńska	155	1904,4	213	1258,35	157
48	Grottgera	-	1781,3	1432,9	982,8	266
49	Grudziądzka	-	1718,85	156,55	830,82	357
50	Gryfitów	511,03	1789,05	582,58	591,56	247
51	Hajduczka	-	488	-	762	137

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
52	Jagiełły	2021,5	151,05	448	2057,25	424
53	Janiska	639,7	8969,85	2325,85	8445,2	1427
54	Jasna	-	3179	918	4193	
55	Jaśminowa	139	692,6	842,95	230	178
56	Jedności Narodowej (od ul. Wylotowej do ul. Wiosennej)	-	1540,5	1623,75	96,4	299
57	Jerzego	318,5	-	860,12	409,88	164
58	Jodłowa	375,2	890,8	449,65	1056,47	180
59	Jurkiewicza	9,56	814	175	208,65	148
60	Kaliska	-	187,6	84,6	958	54
61	Kapitańska	-	504,6	65,3	100,2	65
62	Karłowicza	-	207	275,2	656,9	240
63	Kasztanowa	-	1116,87	130,45	353,2	148
64	Kaszubska	63,77	3197,68	268,2	561,24	630
65	Katedralna	404	4151	2616,73	899,18	627
66	Kazimierza Wielkiego	98,75	1361,6	398,6	624,25	293
67	Ketlinga	-	1000	-	1492	276
68	Kielecka	-	-	455	1829	146
69	Kiemliczów	-	720	-	1463	156
70	Kilińskiego	168	458,2	288	121	62
71	Klonowa	140	3062,8	1139,02	2637,95	635
72	Kmicica	-	756	-	1432	207
73	Kolejowa	140	3062,8	1139,02	2637,95	563
74	Kolumba	75,4	3283,05	704,25	2836,44	635
75	Kołtataja	162,8	5169,5	512,55	6003,9	718
76	Konieczpolskiego	682,85	1578,5	908,9	836,75	245
77	Konopnickiej	-	1413,25	769,25	466,25	197
78	Kopernika	80	831	295,15	158,9	140
79	Koralowa	433,3	2805,5	931,62	1972,05	476
80	Korczaka	433,3	2805,5	931,62	493,05	101
81	Korzeniowskiego	-	1353,25	983,7	434,2	219
82	Kossaka	-	2948,65	1596,25	1737,5	521
83	Kościuszki	2218,25	6079,8	3984,91	2244,35	1036
84	Krakowska	-	1701,41	204,8	861,83	385
85	Krakusa i Wandy	-	1472,2	503,7	1610,5	284
86	Krasickiego	-	827,5	78	493,05	147
87	Kresowa	-	3243	1193	160,5	442
88	Krótką	-	726	-	3110	128
89	Krzemieńska	369,9	793,9	481,5	372,9	222
90	Ks. Warcisława III	2,25	916,65	438,4	102,5	218
91	Ks. Kordeckiego	-	420		650	120
92	Ks. Ściegiennego	-	1056,9	872,6	512	207
93	Kupiecka	441	1483,35	1730,45	915,5	188
94	Kurpińskiego	-	1274,6	164,3	906,3	236
95	Lazurowa	143,1	1227,4	374,65	2677,85	219

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
96	Lipowa	360,9	877,45	724,2	1163,95	133
97	Lotnicza	22	2149,65	1249,15	150	289
98	Lwowska	345	4591,5	2481,15	3901,15	785
99	Łokietka	-	1088,2	254	779,5	235
100	Łopuskiego	1171,6	9164,62	5016,64	4422,32	1465
101	Łużycka	-	1057,6	200,9	415,7	216
102	Maciejewicza	-	838	147,85	278,4	179
103	Makowskiego	-	514	70,5	897,85	253
104	Makuszyńskiego	143,8	1359,9	341,6	1336,8	230
105	Malczewskiego	-	940,5	94,8	418,3	179
106	Mariacka	198	1535,7	720,25	50	369
107	Marynarska	-	466,1	69,5	91,65	66
108	Matejki	-	1800	-	1922	288
109	Mickiewicza (od ul. Zdrojowej do ul. Rodziewiczówny)	-	816	1030,4	270,9	163
110	Mieszka I	24	781,2	274,45	94,3	198
111	Miła	-	530,65	56	216,54	117
112	Moniuszki	-	1188	-	3624	194
113	Morawskiego	--	3072	-	14472	416
114	Morcinka	149,7	938,1	433,55	402,27	192
115	Morska	-	1096	1005,6	207	175
116	Narutowicza	-	1505	1158,15	180,2	247
117	Norwida	106,8	1925,45	1569,8	454,05	239
118	Noskowskiego	-	310	-	346	72
119	Nowogródzka	670,55	1836,75	914,35	1273,8	314
120	Obozowa	-	2200	1020	2866	340
121	Obrońców Westerplatte	86,2	2624,75	2215,95	1227,3	401
122	Ogińskiego	-	1197,3	161,95	818,61	217
123	Ogrodowa	-	12883,6	555,05	107,25	291
124	Okopowa	1505	5424,55	2354,9	2354,9	827
125	Opolska	58	600,61	6	311,86	199
126	Orla	-	446,5	11	85,65	59
127	Orłowskiego	-	986,2	172,8	814,9	459
128	Ostobramska	598,25	1694,55	435,35	1617,05	251
129	Paderewskiego	-	1212,55	371,5	656,66	237
130	Partyzantów	28,81	2235,2	681,8	724,15	435
131	Perłowa	219,1	2429	433,6	1919,99	467
132	Piastowska	53	974,2	1198,76	140	140
133	Pierwszych Osadników	-	775	61,2	289,2	113
134	Pińska	-	412	-	1141	105
135	Plac M. Reja	54	733,6	296	152,7	111
136	Plac Ratuszowy	zmiana klasyfikacji gruntu	-	-	-	-
137	Podolska	-	424	-	1185	122
138	Pogodna	-	700,6	120,1	350,55	181
139	Poleska	-	1308	-	3043	234

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
140	Pomorska	16	1607,6	1472,2	98,1	187
141	Portowa	1222,3	1618,1	438	418,7	291
142	Poznańska	-	1175,05	64,4	382,84	304
143	Próżna	-	1253,9	747,55	37	190
144	Przesmyk	-	2170,7	63	2150,35	343
145	Radomska	45	2401,65	828,5	72,95	504
146	Ratuszowa	572,1	1235,6	823,1	74,7	214
147	Reymonta	-	912,85	730,7	133,9	168
148	Rodziewiczówny	-	4877	2587,05	1156,2	895
149	Rolna	382,9	2266,2	396,45	1142,9	302
150	Różana	-	407,4	1150,05	856,65	287
151	Różyckiego	-	1597,8	312,95	708	381
152	Rubinowa	7,2	1050,6	211,9	991,05	228
153	Rybacka	98,7	2413,15	550,9	1319,05	360
154	Rzeczna	220,8	2937,15	1200,56	1527,14	552
155	Rzemieślnicza	296,4	2555,35	457,8	1388,1	493
156	Sikorskiego (Gotwalda)	-	6003,75	1186,9	5828,35	1028
157	Skoczylasa	-	910,7	165,6	614,7	373
158	Skrzetuskiego	-	352	-	1543	205
159	Słoneczna	-	532,8	193,1	84,9	117
160	Słowackiego	-	855,6	2,4	364,55	153
161	Słowicza	-	501	147,8	68,65	121
162	Słowińców	-	974,55	1265,15	231,65	137
163	Słowańska	169,1	445,1	189,9	310,05	112
164	Sobieskiego	-	1281,5	939,65	68,65	280
165	Solna	-	7960	4792	4873	4792
166	Sosnowa	-	1513,4	652,8	971,8	262
167	Spacerowa	695,6	3205,95	2886,95	6035,1	708
168	Stankiewicza	-	687,25	107,9	224,3	139
169	Strzelecka	-	840	547		139
170	Sułkowskiego	-	5553,55	108,1	13159,2	1148
171	Sybiraków	334,4	863,6	882,1	343,7	177
172	Synów Pułku	-	1349,55	59,7	530,2	237
173	Szafirowa	-	1086,75	152,7	1042,6	238
174	Szelburg Zarembiny	-	1185,35	1511,95	708,85	246
175	Szkolna	-	969,05	337	680,15	172
176	Szmaragdowa	-	826,2	312,8	738,5	190
177	Szpitalna	133,5	2931,5	1166,6	4151,6	477
178	Szymanowskiego	-	1981,4	381,07	894,29	375
179	Śliwińskiego	1654,2	2286,8	1414	2292,2	407
180	Św. Wojciecha (Cmentarna)	8349,3	6257,78	4883,16	4979,85	1002
181	Świerkowa	113,95	370,55	382,2	903,1	168
182	Tarnopolska	180	4532,3	205,9	3788,55	1684
183	Tarnowskiego	684,4	4150,35	3176,05	3937,35	735
184	Tczewska	-	569,2	13,3	430,23	156
185	Teligi	204,75	565,65	65,35		109

Lp.	Nazwa ulicy	Powierzchnia [m ²]				Długość [m]
		Parkingi i miejsca postojowe	Jezdnia	Chodniki	Pobocza i tereny zielone	
186	Tęczowa	249,76	2066,5	561,6	1123,33	392
187	Toruńska	-	2130	344	3253	355
188	Towarowa	601,6	2018	2039,9	2825,3	543
189	Turkusowa	247,2	689,3	62	446,27	133
190	Tuwima	217,95	870,9	323,35	487,46	239
191	Uroczą	-	317,8	84,2	62,66	80
192	Walki Młodych	431,79	6122,8	2986,35	3440,99	698
193	Warszawska	370,75	3338,3	700,59	2255,92	715
194	Waryńskiego	434	770	525,55		148
195	Warzelnicza	50	1600,85	586,65	817,15	314
196	Waszyngtona	-	1007,7	386,6	432,2	179
197	Wąska	-	1489,44	584,15	263	238
198	Wczasowa	-	870,1	321,5	251,45	170
199	Wesoła	15	574,9	70,2	244	149
200	Wieleńska	194,15	698,3	346,1	402,15	276
201	Wieniawskiego	-	920	237,15	586,17	247
202	Wierzbowa	61,2	831,3	402,7	524,45	165
203	Wiosenna	-	3417,05	1146,75	1727,45	581
204	Witkowice	808,2	2591,65	601,78	1762,72	516
205	Wodna	148,85	1145,25	262	92,45	192
206	Wojska Polskiego	498,22	2336,06	2131,25	250	373
207	Wrocławska		1187,7	136,15	721,2	246
208	Wschodnia (od ul. IV Dyw. Piechoty do ul. Sułkowskiego)	355,1	3470,05	1352,65	2990,3	648
209	Zagłoby	-	944	-	1656	238
210	Zapleczna	163	618,45	207,9	158,5	155
211	Zaruskiego	253,97	613,8	41,2	965,62	187
212	Zbowidowców	7	1740,9	229,4	898,25	407
213	Złota	1165,2	2216,6	691,7	1063,95	343
214	Zwycięzców	120,4	1819,62	2607,1	57,4	330
215	Zygmuntowska (Bohaterów Stalingradu)	1576,75	3068,85	2329,95	919,75	502
216	Źródłana	417,78	1511,95	867,75	53,8	281
217	Źeglarska	-	1080,65	168,78	1353,01	319
218	Żurawia	-	7262	1318	5853	1010
Razem:		50977,72	413985	169450,3	293340,9	75450

Źródło: Urząd Miasta Kołobrzeg

Połączenia kolejowe

Kołobrzeg jest punktem węzłowym komunikacji przez który przebiegają linie, takie jak:

- Kołobrzeg – Koszalin,
- Kołobrzeg – Trzebiatowo.

– Kołobrzeg – Białogard.

Są to linie jednotorowe, dwie z nich, do Koszalina i do Białogardu są zelektryfikowane. Połączenie kolejowe Kołobrzegu z resztą kraju ma dla niego istotne znaczenie z uwagi na fakt, że miasto ma status uzdrowiska, a poprzez kolej obsługiwany jest ruch pasażerski z tym związany. Ponadto transport kolejowy niezbędny jest do funkcjonowania Morskiego Portu Handlowego.

3.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Sieć wodociągowa

Zaopatrzenie miasta Kołobrzeg w wodę jest zapewniane z trzech ujęć wody: w Bogucinie, Rościęcinie i w Podczelu, w których poszczególne studnie eksploatowane są zgodnie z posiadanymi aktualnie pozwoleniami wodno – prawnymi.

Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej na terenie miasta w 2009 roku wynosiła 134,3 km, a na koniec roku 2010 - 136,6 km.

W okresie sprawozdawczym długość czynnej sieci wodociągowej wzrosła o 42,7 km, w porównaniu ze stanem na koniec 2008 roku.

Tab. 6. Długość sieci wodociągowej na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010

Długość sieci wodociągowej [km]	Rok		
	2008	2009	2010
	93,9	134,3	136,6

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu

Tab. 7. Liczba przyłączy wodociągowych na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010

Liczba przyłączy [szt.]	Rok		
	2008	2009	2010
	3 598	3598	3825

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu

Stopień objęcia mieszkańców miasta siecią wodociągową latach 2009-2010 wynosił 100%.

Sieć kanalizacyjna

W zakresie odprowadzania ścieków miasto obsługiwane było w 2009 roku przez 120,1 km kanalizacji sanitarnej, a w roku 2010 przez 123,2 km kanalizacji sanitarnej.

W okresie sprawozdawczym siecią kanalizacyjną na terenie miasta objętych było 99% mieszkańców.

W stosunku do stanu na koniec 2008 roku długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta wzrosła o 14,9 km.

Tab. 8. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2010

Długość sieci kanalizacyjnej [km]	Rok		
	2008	2009	2010
	108,3	120,1	123,2

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu

3.6. Zaopatrzenie w energię ciepłą, energię elektryczną oraz gaz

Energia ciepła do miasta jest dostarczona przez miejski system ciepłowniczy zarządzany przez Miejską Energetyką Ciepłą oraz indywidualne źródła ciepła.

Podstawowym źródłem ciepła Miejskiej Energetyki Ciepłej jest Ciepłownia Centralna przy ul. Kołłątaja 3, wyposażona w 6 kotłów o łącznej mocy 104, 67 MW.

Miejska Energetyka Ciepła posiada także niezależną kotłownię gazową o mocy 7,250 MW na osiedlu w Podczelu oraz 7 gazowych kotłowni lokalnych o łącznej mocy 1,291 MW.

Moc Ciepłowni Centralnej zainstalowana jest w czterech kotłach typu WR-10 oraz dwóch jednostkach typu WR-25, które opalane są miałem węglowym o niskiej zawartości siarki i wysokiej wartości opałowej. Spalanie prowadzone jest bezodpadowo a spaliny oczyszczane są za pomocą wysokosprawnych elektrofiltrów. Dostarczanie ciepła do poszczególnych budynków odbywa się poprzez sieci ciepłne.

Łączna długość wszystkich sieci ciepłnych wynosi 35,9 km. W celu utrzymania sprawności sieci grzewczej woda kotłowa przygotowywana jest w Stacji Uzdatniania, oczyszczona z wszelkich związków organicznych sprzyjających osadzaniu się kamienia. Woda ta oczyszczona jest przy pomocy filtrów węglowych oraz specjalnych związków chemicznych na przykład sody kaustycznej. Woda grzewcza wprowadzana jest systemem dwuprzewodowym zaopatrując odbiorców w ciepło o parametrach zmiennych.

Zasilanie budynków w ciepło odbywa się poprzez 277 węzłów ciepłnych, z których 253 podłączonych jest do Ciepłowni Centralnej, a 24 do kotłowni Podczele.

W roku 2009 Spółka sprzedała 805 224 GJ energii cieplnej ogrzewając 1 174 412 m² powierzchni.

W poprzednim okresie sprawozdawczym (lata 2007-2008) ilość ogrzewanej powierzchni przedstawiała się następująco:

- 2008 r. – 1.157.420 m²,
- 2007 r. - 1 049 109 m².

Przebieg procesu produkcji ciepła kontroluje aparatura pomiarowa i system automatyki, natomiast parametry technologiczne kontrolowane są w laboratorium chemicznym. Posiadanie laboratorium umożliwia Spółce badanie wartości opałowej mialu oraz stopnia emitowanych zanieczyszczeń. Dzięki temu Spółka może kontrolować swój wpływ na środowisko w celu zachowania i przestrzegania określonych norm ochrony środowiska.

Ważniejsze inwestycje zrealizowane przez Miejską Energetykę Ciepłą w okresie sprawozdawczym przedstawiono w Tabeli poniżej:

Tab.9. Inwestycje zrealizowane przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o.o. w Kołobrzegu w okresie sprawozdawczym

Rok	Zrealizowane inwestycje
2008/2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja komina CC 2. Sieć ciepła 2 x 100 do Pro Vita , ARKA , Zdrojowa Inwest. 3. Przyłącza ciepłe do 4 węzłów ciepłych jednofunkcyjnych os. Parsęta –+ węzły ciepłe jednofunkcyjne os. Parsęta (ul. Kniewskiego2a i 2b, Źródłana 2-3, Zwycięzców 6, Zwycięzców 9a i 9b) 4. Węzeł ciepły- strona wysoka budynku Aquarius 5. Węzeł ciepły w szkole podstawowej nr 4 ul. Kupiecka 6. Węzeł ciepły do budynku mieszkalnego TBS ul. Okopowa
2009/2010	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyłącze sieci ciepłej do budynku mieszkalnego ul. Okopowa - Kniewskiego (dz. 360) 2. Zakup wentylatora WPWD 90 do kotła KW-6 3. Modernizacja węzła ciepłego ul. Strzelecka 4 4. Modernizacja węzła ciepłego W5 5. Zmiana odbioru pyłów spod elektrofiltrów z przetransportowaniem do żużla 6. Węzeł ciepły w obiekcie na działce 11-175/19, J. Narodowej 84 + projekt 7. Przyłącze sieci ciepłej do budynku mieszkalnego ul. W. Polskiego- Źródłana (Społem) + projekt

Źródło: www.mec.kolobrzeg.pl/

Na terenie Kołobrzegu sieć energetyczna WN 110kV, GPZ-ty 110/15kV oraz większość linii SN 15kV, stacji transformatorowych 15/0,4kV i linii NN 0,4kV znajduje się w eksploatacji Zakładu Energetycznego Koszalin, Rejon Energetyczny Kołobrzeg.

Miasto Kołobrzeg zasilane jest w energię liniami napowietrznymi wysokiego napięcia 110kV relacji :

- Dunowo – Ustronie – Kołobrzeg,
- Gościno – Kołobrzeg,

- Kołobrzeg – Trzebiatów.

Zasadnicze znaczenie dla odbiorców ma linia 110 kV relacji: Dunowo – Ustronie Morskie – Kołobrzeg wyprowadzona ze stacji 400/220/110 KV w Dunowie. Linia ta stanowi podstawowe zasilanie miasta Kołobrzeg. Rezerwowe zasilanie stanowi linia 110KV z GPZ Gościna do Kołobrzegu.

Sieć gazowa miasta Kołobrzeg zaopatrywana jest w gaz ziemny zaazotowany podgrupy G 35, poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia Ø 150 stal, z kierunku Gorzysławia.

Parametry charakteryzujące sieć gazową na terenie miasta w 2009 i dla porównania w 2008 roku, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, przedstawiono w Tabeli poniżej. Główny Urząd Statystyczny, na chwilę obecną nie dysponuje danymi za 2010 rok.

Tab. 10. Sieć gazowa na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	J.m.	Rok	
		2008	2009
długość czynnej sieci ogółem w m	m	106 206	106 464
długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	4 287	4 287
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	101 919	102 177
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	2 922	2 966
odbiorcy gazu	gosp.dom.	14 028	14 261
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	3 307	3 388
odbiorcy gazu w miastach	gosp.dom.	14 028	14 261
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	11 443,10	11 655,60
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	7 386,9	7 256,3
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	35 518	35 268

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

3.7. Charakterystyka środowiska przyrodniczego gminy

3.7.1. Geologia i geomorfologia

Pod względem fizyczno-geograficznym miasto Kołobrzeg położone jest na obszarze:

- **provincji Niziu Środkowoeuropejskiego**
- **podprovincji Pobrzeże Południobałtyckie**

Przez miasto wzdłuż rzeki Parsęty przebiega granica pomiędzy dwoma makroregionami:

- **makroregion Pobrzeże Szczecińskie**
- **makroregion Pobrzeże Koszalińskie**

- oraz dwoma **mezoregionami: Wybrzeżem Trzebiatowskim** na zachód od ujścia Parsęty, oraz **Wybrzeżem Słowińskim** na wschód od rzeki. Na południowo-wschodnich krańcach miasta w jego granice wchodzi fragmenty pagórów morenowych koszalińskiej fazy postojowej należącej do mezoregionu Równina Białogardzka.

Wybrzeże Trzebiatowskie rozciąga się od cieśniny Dźwiny do ujścia Parsęty wzdłuż brzegu Bałtyku na długości 56 km i powierzchni 290 km². Na odcinku od ujścia Regi do ujścia Parsęty występuje pas wydm. Na wschodzie mezoregionu znajdują się dwa jeziora powstałe w wyniku przybrzeżnej akumulacji piasków: Liwia Łuża i Resko Przymorskie. W środkowej części Wybrzeża występują podcinane od strony morza kępy wysoczyznowe. Mezoregion słabo uprzemysłowiony, nastawiony przede wszystkim na letnią turystykę i rekreację.

Wybrzeże Słowińskie obejmuje wąski pas lądu wzdłuż brzegu Bałtyku o długości ok. 200 km i powierzchni 1120 km². Rozciąga się ono od ujścia Parsęty na zachodzie po Kępę Swarzewską na wschodzie i obejmuje pas plaży, wydm, bagien, oraz niektóre elementy rzeźby polodowcowej (głównie łuku morenowego jez. Gardno). Wzdłuż wyrównanej przez abrazję linii brzegowej występuje wał wydmy odcinający szereg jezior (np. jez. Jamno, Wicko, Gardno, Łebsko i in.). Występują również znaczne kompleksy bagienne jak Bielawskie Błota i torfowiska łebskie. Unikatowe formy i biocenozy przyrodnicze chronione są przez szereg rezerwatów oraz Słowiński Park Narodowy.

Obszar miasta Kołobrzeg znajduje się we wschodniej antyklinie, wysoko wypiętrzanej, pociętej siecią uskoków. Ze strukturą antykliny Kołobrzegu wiąże się występowanie wód mineralnych ujmowanych dla celów leczniczych. Są one podstawowym surowcem leczniczym decydującym o walorach uzdrowiskowych Kołobrzegu. Wody te są izolowane od powierzchni i mają utrudniony kontakt z wodami infiltracyjnymi.

Najniższym punktem obszaru miasta jest brzeg morza, najwyższym wzniesienie w południowo-wschodniej części miasta (okolice Stramnicy) – ponad 30 m n.p.m.

Zachodnia część miasta leży na płaskiej równinie jeziornej ciągnącej się od Kołobrzegu w kierunku Dźwirzyna. Jest ona pozostałością litynowego jeziora przybrzeżnego, którego powierzchnia wznosi się średnio na wysokość 5 m n.p.m. Tereny nisko położone odwadnia rów Grzybowski oraz sieć mniejszych rowów melioracyjnych, a także duże czynne

przepompownie w Grzybowie i Korzystnie. (Obszar ten (depresja Grzybowa) oddziela od morza wąski (50÷200 m) wał wydmowy o wysokości 1-7 m n.p. plaży.

Tempo abrazji na odcinku wydmowo-aluwialnym brzegu niziny Grzybowa wynosi od kilku do 30 cm w skali roku.

Na wschód od doliny Parsęty obszar miasta zajmują nasypy, a wzdłuż wybrzeża rozciąga się wąski wał wydmowy wznoszący się od 3 do 6 m n.p.m. Ujście Parsęty obudowane jest obiektami portu towarowego, rybackiego i wojennego. W rejonie Podczela znajduje się niecka słonych torfowisk „Solnego Bagna”.

Na wschód od ujścia Parsęty obszar brzegu jest umocniony na całej długości opaską ochronną stanowiącą ochronę nadmorskiej promenady (ścianka Larsena z betonowym cokołem) z narzutem gwiazdobloków. Osłonę brzegów stanowią także drewniane ostrogi, falochrony portowe oraz ciężka konstrukcja mola.

3.7.2. Surowce mineralne gminy

Na obszarze miasta Kołobrzeg występują liczne i wydajne źródła solankowe oraz obfite złoża borowiny i wody mineralne. Solanki pochodzą z osadów piaszczystych i piaskowcowych jury dolnej i środkowej. Na potrzeby lecznicze uzdrowiska woda jest dostarczana przez cztery otwory wiertnicze.

Dla eksploatacji złóż leczniczych wód mineralnych utworzono w roku 1991 decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej Obszar Górniczy Kołobrzeg.

Potrzeby rozlewni wód mineralnych zabezpieczają dwie studnie wiercone. Studnia o głębokości 46 m ujmuje zasobne wody poziomego czwartorzędowego. Studnia o głębokości 67 m ujmuje wody poziomego liasowego.

Drugim podstawowym surowcem wykorzystywanym na potrzeby lecznicze występującym w Kołobrzegu są borowiny. Borowina znajduje się na obszarze dwóch pól (obszar Mirocic, obecnie eksploatowany i obszar Kołobrzegu). Dla powyższego złoża ustanowiony jest obszar górniczy. Borowina kołobrzewska pochodzi z torfu niskiego, charakteryzującym się bogatym składem chemicznym. Ogólne zasoby borowiny wynoszą 2872 tys. m³.

3.7.3. Gleby

Grunty rolne zajmują ok. 24% gruntów na terenie miasta, są to głównie grunty orne oraz łąki i pastwiska stałe.

Zgodnie z danymi Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej Koszalinie na terenie Miasta Kołobrzeg w latach 2009-2010 nie były prowadzone badania gleb.

Wskazane jest wykonanie badań:

- odczynu gleb, wraz ze wskazaniem potrzeb ich wapnowania,
- zawartości mikroelementów w glebie,
- zawartości metali ciężkich gruntów użytkowanych rolniczo na terenie miasta Kołobrzeg.

Na terenie miasta przeważają grunty zabudowane i zurbanizowane (ok. 42% powierzchni miasta). Dla terenów zabudowanych charakterystyczne jest występowanie gleb antropogenicznych – przekształconych w wyniku działalności człowieka. Są to gleby zaliczane są do gleb najgorszej, VI klasy. Charakteryzują się skróconym profilem glebowym, w którym mogą występować domieszki materiałów obcych m.in. budowlanych. Większość warstw tego typu gleb wykazuje wysoki stopień zagęszczenia. Gleby te w większości przykryte są powierzchnią litą w postaci chodników, jezdni, uniemożliwia to między innymi obieg wody oraz życie na poziomie mikrobiologicznym. Gleby antropogeniczne wykazują wysokie zasolenie, spowodowane stosowaniem soli w okresie zimowym w celu przeciwdziałania skutkom oblodzenia dróg i chodników, co powoduje to negatywne skutki dla wzrostu i rozwoju roślin.

3.7.4. Klimat

Kołobrzeg położony jest w Krainie I-szej Nadmorskiej (wg Prawdzica). Klimat Kołobrzegu kształtowany jest pod wpływem Morza Bałtyckiego. Kraina ta charakteryzuje się następującymi danymi:

▪ średnia temperatura roczna	– 7,5÷7,9 °C
▪ średnia temperatura okresu V-VII	– 13,5÷14,0 °C
▪ ilość dni gorących w roku	- 8 ÷13 dni
▪ data początku zimy	– 06-10.I
▪ długość okresu zimowego	- 15÷55 dni
▪ długość okresu wegetacyjnego	- 215÷218 dni

- początek okresu wegetacyjnego – 9-12.IV
- suma opadów atmosferycznych w roku - 550÷650 mm
- suma opadów atmosferycznych w okresie V-VII - 160÷180 mm
- liczba dni z pokrywą śniegu – 35÷15 dni.

Dni gorących jest w roku około 10, a liczba dni mroźnych 23 (temperatura poniżej 0 °C) oraz bardzo mroźnych około 8 (poniżej -10 °C).

Średnia liczba dni z silnymi wiatrami (do 10 m/s) wynosi około 74, a z bardzo silnymi wynosi 19 dni (do 15 m/s). Ponad 55 % wiatrów w skali rocznej wieje od morza lub wzdłuż morza. W zimie zaznacza się duży udział wiatrów z kierunków SW i S, a w okresie letnim z kierunku W. Wiatry od morza są szczególnie korzystne dla terapii ze względu na zmniejszanie amplitud termicznych oraz napływ czystego powietrza, zwiększenie ilości ozonu i występowanie aerozolu morskiego, który występuje na przestrzeni 200 m w głąb lądu, a największe jego stężenie występuje na plaży.

Kołobrzeg posiada dużą ilość dni słonecznych w stosunku do innych miejscowości położonych nad Bałtykiem. Na terenie Kołobrzegu można wyodrębnić kilka mikroregionów klimatycznych w zależności od położenia.

Specyficzną cechą klimatu jest położenie geograficzne na styku lądu i morza, co kształtuje specyficzny ostry i kapryśny klimat, charakteryzujący się zmiennością dziennej pogody.

3.7.5. Powietrze atmosferyczne

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom dopuszczalny (klasa C),
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji (klasa B),
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego (klasa A),

- przekracza poziom docelowy (klasa C),
- nie przekracza poziomu docelowego (klasa A),
- przekracza poziom celu długoterminowego (klasa D2),
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego (klasa D1).

gdzie:

Poziom dopuszczalny – poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie i który po tym terminie nie powinien być przekraczany. Poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza i określony jest dla zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, C₆H₆, PM10, Pb i CO.

Poziom docelowy - jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych. Poziom ten określa się w celu zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość i jest określony dla: As, Cd, Ni, B(a)P i O₃,

Poziom celu długoterminowego – jest to poziom substancji, poniżej którego, zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny. Poziom ten ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych. Poziom ten dotyczy ozonu.

Ocena powietrza po kątem ochrony zdrowia:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzenu, pyłu PM10, metali (ołów, arsen, kadm, nikiel) i benzo(a)piranu miasto Kołobrzeg należy do strefy Powiat Kołobrzescki (kod: PL.32.07.p.01, powierzchnia: 725 km²).

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2009 roku na terenie strefy Powiat Kołobrzescki nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm, co dało podstawę do zaklasyfikowania jej pod względem wszystkich ww. zanieczyszczeń do klasy A.

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony zdrowia dla zanieczyszczenia ozonem prowadzona jest dla Strefy Zachodniopomorskiej, na której zlokalizowany jest powiat kołobrzescki. Strefa posiada kod o numerze PL.32.00.b.20., a jej całkowita powierzchnia wynosi 22.591km². Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza pod względem stężenia ozonu w 2009 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Natomiast w 2009 roku w Strefie

Zachodniopomorskiej wystąpiły przekroczenia poziomu celu długoterminowego. Strefa otrzymała klasę D2. Przekroczenia zostały stwierdzone na podstawie pomiarów wykonywanych na automatycznych stacjach w Szczecinie, Widuchowej oraz w Storkowie. Dla strefy w klasie D2 opracowanie Programu Ochrony Powietrza nie jest wymagane, a działania wymagane w takim przypadku to ograniczenie emisji lotnych związków organicznych jako prekursorów powstawania ozonu. Działania te winny być ujęte w wojewódzkich programach ochrony środowiska. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego upływa w 2020 roku. Osiągnięcie celu długoterminowego ozonu powinno być dokonane za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych w ramach wojewódzkich programów ochrony środowiska.

Ocena powietrza pod kątem ochrony roślin:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂ oraz NO_x powiat kołobrzeski należy do strefy Powiat Kołobrzeski (kod: PL.32.07.p.01, powierzchnia: 725 km²).

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2009 roku na terenie strefy Powiat Kołobrzeski nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm, co dało podstawę do zaklasyfikowania jej pod względem wszystkich ww. zanieczyszczeń do klasy A.

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony roślin podobnie jak dla ochrony zdrowia dla zanieczyszczenia ozonem prowadzona została dla Strefy Zachodniopomorskiej, na której zlokalizowany jest powiat kołobrzeski. Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza pod względem stężenia ozonu w 2009 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Natomiast w 2009 roku w strefie zachodniopomorskiej wystąpiły przekroczenia poziomu celu długoterminowego. Strefa otrzymała klasę D2. Dla strefy w klasie D2 opracowanie Programu Ochrony Powietrza nie jest wymagane. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego upływa w 2020 roku. Osiągnięcie celu długoterminowego ozonu powinno być dokonane za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych w ramach wojewódzkich programów ochrony środowiska.

Wyniki dotyczące oceny jakości powietrza uzyskane w 2010 roku są w trakcie opracowywania przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie i zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150), w terminie do 31 marca 2011 roku.

3.7.6. Wody powierzchniowe

Wody śródlądowe znajdujące się na terenie miasta Kołobrzeg to przede wszystkim ujściowy odcinek rzeki Parsęty. Wody morskie to 30-kilometrowy odcinek morza Bałtyckiego. Na jakość wód powierzchniowych wpływa wiele czynników, a przede wszystkim presje antropogeniczne oraz uwarunkowania naturalne tj. warunki klimatyczne, hydrologiczne, zdolność samooczyszczania.

Rzeka Parsęta

Na jakość wód rzeki Parsęty wpływ mają przede wszystkim zanieczyszczenia obszarowe z pól oraz z licznych miejscowości zlokalizowanych wzdłuż jej biegu. W dolnym odcinku rzeki głównymi źródłami zanieczyszczeń są miasta Białogard, Karlino i Kołobrzeg.

Jakość wód rzeki Parsęty ostatni raz badana była przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, w ramach monitoringu diagnostycznego w odcinku ujściowym położonym na terenie miasta Kołobrzeg w 2008 roku.

Tab. 11. Charakterystyka punktu pomiarowego Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg)

Nazwa rzeki	Km rzeki	Nazwa punktu pomiarowego	Kod punktu pomiarowego	Nazwa JCW	Typ JCW
Parsęta	2,0	Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg)	PL02S0101_0547	Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	22

Źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w roku 2008 według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Wyniki przeprowadzonej oceny wód rzeki Parsęty przedstawiono w Tabeli poniżej.

Tab. 12. Wyniki oceny wód rzeki Parsęty w 2008 roku

Nazwa JCW	Rodzaj monitoringu	Ocena elem. fiz.-chem.	Ocena substancji szczególnie szkodliwych	Ocena elem. biolog.	Ocena stanu ekolog. /potencjału ekologicznego	Ocena stanu chem.	Ocena stanu w punkcie	Ocena stanu JCW
Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	MD monitoring diagnostyczny	II	b.d.	I	dobry	b.d.	dobry	dobry

Źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w roku 2008 według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Przeprowadzone badania wykazały, iż wody Parsęty na terenie miasta Kołobrzeg charakteryzowały się dobrym stanem jakości wód i uzyskały dobrą ocenę stanu jednolitej części wód.

Wody przybrzeżne

Badania jakości wód przejściowych i przybrzeżnych w latach 2008-2009 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził w oparciu o Program Monitoringu Środowiska w Województwie Zachodniopomorskim w latach 2007-2009.

Ocena przeprowadzona została w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162, poz. 1008).

Ocena końcowa wód przybrzeżnych w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Kołobrzegu wskazała na ogólny zły stan wód badanych w tym punkcie zarówno w 2008 jak i 2009 roku. Elementy fizykochemiczne cechowały się stanem poniżej dobrego zarówno w 2008 jak i 2009 roku. W 2008 roku ocena substancji szczególnie szkodliwych w badanym punkcie wskazała na stan dobry, natomiast w 2009 roku ocena pod kątem substancji szczególnie szkodliwych nie została wykonana. W 2008 roku ocena elementów biologicznych oraz stanu ekologicznego wskazywała na stan słaby, a w 2009 roku – na stan umiarkowany.

Tab. 13. Zestawienie wyników oceny jakości wód przejściowych i przybrzeżnych dla stanowiska pomiarowego zlokalizowanego w Kołobrzegu w 2008 i 2009 roku

Nazwa punktu	Rok	Ocena elementów fizykochemicznych	Ocena substancji szczególnie szkodliwych	Ocena elementów biologicznych	Ocena stanu ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Stan wód
5 – Kołobrzeg	2008	poniżej stanu dobrego	dobry	słaby	słaby	brak danych	zły
5 – Kołobrzeg	2009	poniżej stanu dobrego	brak danych	umiarkowany	umiarkowany	brak danych	zły

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie; Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2008-2009

W 2010 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie prowadził badań monitoringowych wód powierzchniowych (rzek i jezior) natomiast wyniki badań wód przybrzeżnych z 2010 roku są w trakcie opracowywania, a ich ocena wykonana zostanie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162, poz. 1008) w terminie do 30 czerwca 2011 roku.

3.7.7. Wody podziemne

Wody podziemne na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2006 -2010 nie były badane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Międzynarodowym wskaźnikiem jakości tych wód mogą być wyniki badań wód w głębinach w punkcie pomiarowym nr 377 w Dźwirzynie. Wody badane w tym punkcie w 2005 roku zaliczono do II klasy jakości (wody dobrej jakości), zgodnie z nieobowiązującym już Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 roku w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód.

W roku 2004 badane również były wody w głębinach przy punkcie wojewódzkiego monitoringu PA1 w miejscowości Kołobrzeg – Janiska. Wody zostały zakwalifikowane do jakości wód klasy IV, głównie ze względu na przekraczanie wskaźników normy dla manganu (Mn), żelaza (Fe) oraz amoniaku (NH_4). Zanieczyszczenia te mają charakter rolniczy oraz geogeniczny. Obecnie punkt monitoringu jest nieczynny.

W otworach badawczych w Kołobrzegu i Dźwirzynie stwierdzono:

- zanieczyszczenia pochodzenia naturalnego takiej jak: chlorki, sól, potas, żelazo oraz substancji rozpuszczalnych w wodach podlegających wpływowi wód morskich,
- zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego, głównie w postaci azotu amonowego.

3.7.8. Walory przyrodnicze

Szata roślinna

Na obszarze miasta Kołobrzeg występują naturalne ekosystemy bagienne, wodne i leśne, które są potencjalnym miejscem występowania cennych gatunków roślin.

- **Roślinność leśna i zaroślowa**

W północno-wschodniej części miasta, w obrębie użytku ekologicznego „Ekopark Wschodni” zachowały się stosunkowo niewielkie powierzchnie lasów bagiennych i łęgowych, zarośli łożowych, grądów i lasów bukowych. Bezpośrednio w strefie nadmorskiej tego obszaru, na klifach i wtórnie usypanych wydmach rozwinął się dynamiczny kompleks

zarośli rokitnika, niskopiennych lasków oraz fragmentów zaburzonych fitocenoz leśnych nawiązujących do łągów. W części północno-zachodniej Kołobrzegu wąski pas wydmy porośnięty jest przez acidofilny las dębowo-brzozowy z dużym udziałem nasadzonej sosny. Na południowych krańcach miasta spotkać można z rzadka rozproszone wśród pól cierniste zarośla tarninowo-głogowe.

- **Roślinność halofilna**

Solniska w Kołobrzegu, ze względu na konfigurację terenu, pozbawione są kontaktu z wodą morską. Ich występowanie uwarunkowane jest obecnością słonych źródeł. Dzięki swojemu pochodzeniu i położeniu należą do wyjątkowych na polskim wybrzeżu.

Mimo dużych strat wynikających z destrukcyjnej działalności ludzkiej i zaniechania umiarkowanego wykorzystywania solnisk, utrzymująca się roślinność halofilna Kołobrzegu jest zróżnicowana i bogata w gatunki cenne i interesujące przyrodniczo.

- **Roślinność inicjalna i murawowa klifów i wydmy**

Jej występowanie związane jest z linią wybrzeża, która w granicach Kołobrzegu ma długość 11 km i jest zróżnicowana na dwa typy brzegu: wydmy - w zachodniej części miasta oraz na odcinku ok. 2 km na wschód od ujścia Parsęty oraz klifowy - powyżej 2 km na wschód od ujścia Parsęty.

- **Roślinność łąkowa i szuwarowa torfowisk niskich**

Na torfach niskich pradoliny kołobrzESCO-kamieńskiej, we wschodniej części miasta, rozwinął się szereg zbiorowisk o charakterze półkulturowym, przyjmujących bardziej naturalne cechy w zależności od warunków siedliskowych. Zbiorowiska szuwarowe i wielkoturzycowe tworzą mozaikowy układ, często wzajemnie się przenikając. Ich skład florystyczny jest z tego powodu zbliżony i dość ubogi, a o różnicy między fitocenozami decyduje dominacja jednego z gatunków. Wśród agregacji traw i turzyc wyjątkowy element stanowią barwne, wielogatunkowe zbiorowiska ziołorośli *Filipendulo-Geraniumetum*. Najpiękniej wykształcone występują we wschodnim krańcu „Ekoparku Wschodniego”, na południowy-zachód od dawnego lotniska wojskowego.

- **Roślinność wodna i nadbrzeżna**

Związana jest z rzeką Parsętą i Kanałem Drzewnym, gdzie rozprzestrzeniony jest zespół *Nuphareto-Nymphaeetum albae*, zbiorowisko makrohydrofitów zakorzenionych, o liściach pływających po powierzchni.

Roślinność wodna występuje również w rowach melioracyjnych na Owczym Bagnie, w zachodniej części Kołobrzegu. Dotyczy to szczególnie rowu biegnącego równolegle do brzegu morskiego.

Do zbiorników wód stojących należą w Kołobrzegu: pozbawiony roślinności staw w Parku im. Dąbrowskiego, oczka śródleśne i oczka śródpolne na terenie „Ekoparku Wschodniego”.

- **Roślinność segetalna, ruderalna i wydepczyskowa**

Charakter miejski terenu badań sprawia, że uprawy rolne i związane z nimi zbiorowiska chwastów należą do rzadkości. Mają swoje stanowiska jedynie w południowej części Kołobrzegu, w okolicach Stramnicy i po zachodniej stronie Parsęty, w okolicach Zieleniewa.

Lasy

Lasy na obszarze miasta zajmują 50,5 ha (wg GUS, dane za 2009 rok), co stanowi 2% całej powierzchni miasta.

Lasy są najbardziej naturalną formacją przyrodniczą związaną z krajobrazem oraz niezbędnym czynnikiem równowagi środowiska przyrodniczego. Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje w sposób naturalny, którymi są:

- funkcje ekologiczne (ochronne) – zapewniając stabilizację stosunków wodnych, ochronę gleb przed erozją, kształtującą klimat, stabilizującą klimat atmosfery tworząc, warunki do zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów zachowując różnorodność i złożoność krajobrazu;
- funkcje produkcyjne – polegające na pozyskaniu drewna z zachowaniem odnawialności;
- funkcje społeczne – służące kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa.

Lasy mają istotne znaczenie gospodarcze i są kluczowym elementem bezpieczeństwa ekologicznego oraz mają szczególne znaczenie w ochronie środowiska naturalnego.

Do lasów ochronnych należą:

- lasy w miastach;
- lasy gleboochronne;
- lasy wodoochronne;
- lasy – ostoje zwierząt chronionych;
- lasy – drzewostany nasienne.

Na obszarze miasta występują w przeważającej większości lasy liściaste z małą domieszką drzew iglastych, przeważnie sosny.

Na terenach obniżonych występują lasy bagienne i łąkowe (olsy). W najbardziej zabagnionych terenach występuje porzeczką czarna i wierzba szara. W zależności od środowiska (położenie terenu) występują lasy bukowe. Na obszarach o wysokim lustrze wody występuje olsza czarna, olsza szara i topole. W pasie nadmorskim w części zachodniej występują siedliska o drzewostanie mieszanym lasu brzoźowo-dębowego. Mimo preferowania sosny, udział gatunków borowych w sumie jest nieznaczny.

Lasy spełniają znaczną rolę w likwidowaniu zanieczyszczenia środowiska naturalnego. W lasach absorpcja pyłów wynosi od 30 do 50%, a także następuje absorpcja substancji gazowych.

Tab. 14. Powierzchnia lasów na terenie miasta Kołobrzeg w 2009 roku

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI	
Powierzchnia gruntów leśnych	
ogółem	50,7
lasy ogółem	50,5
lesistość w %	2,0
grunty leśne publiczne ogółem	44,7
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	18,7
grunty leśne prywatne	6,0
LASY NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA	
Powierzchnia gruntów leśnych	
ogółem	32,0
lasy ogółem	32,0
lasy ochronne	26,0
grunty leśne prywatne ogółem	6,0
grunty leśne prywatne osób fizycznych	2,0
grunty leśne gminne ogółem	26,0
grunty leśne gminne lasy ogółem	26,0
grunty leśne gminne lasy ochronne	26,0
Pozyskanie drewna (grubizny)	
ogółem	114
lasy prywatne	114

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Parki i zadrzewienia

Parki miejskie, aleje, starodrzewy, cmentarze stanowią element krajobrazu, jako składnik szaty roślinnej, ostoja fauny i zasobów kulturalnych.

Wśród parków zlokalizowanych na terenie miasta na szczególną uwagę zasługują:

- **Park im. Stefana Żeromskiego**

Park położony jest w północnej części miasta między brzegiem morza a ulicami – Obrońców Westerplatte, Rodziewiczówny, Sikorskiego, Sułkowskiego.

Park o powierzchni 25 ha został założony w 1882 r. Nawiązująca do pierwotnych zbiorowisk nadmorskich flora została wzbogacona interesującymi egzotami. Przed 1935 r. notowano tu (obecnie brak): jodłę olbrzymią, jodłę kaukaską, świerk Engelmana. W 1997 r. został zaplanowany zakres prac pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych. Wycięto wtedy kilkaset drzew i w kilku miejscach wycięto całkowicie podszyt. Kierowano się wówczas względami estetycznymi oraz bezpieczeństwem spacerowiczów. Uznano również, że przerzedzenie drzewostanu wpłynie pozytywnie na dalszy wzrost drzew.

- **Park im. Aleksandra Fredry**

Park położony jest w północno-wschodniej części część miasta, między ulicami – Sułkowskiego, Fredry, 4 Dywizji Wojska Polskiego, Wschodnia.

Na terenie parku leśnego o powierzchni 21 ha znajduje się fort z 1807 r., przebudowany w 1959 r. na amfiteatr. Występują tam m. takie gatunki drzew jak: dąb burgundzki, dąb błotny, grab pospolity, cypryśnik błotny, buk pospolity, sosna wejmutka i in. W 1997 r. został zaplanowany zakres prac pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych w celu odsłonięcia cypryśników błotnych, po którym wycięto i kilkaset drzew. Fakt ten sprawił że park częściowo zatracił charakter leśny.

- **Park im. Jedności Narodowej**

Park położony jest w północno-zachodniej części miasta, między brzegiem morskim z ul. Arciszewskiego. Park leśny o powierzchni 7,5 ha jest kontynuacją obecnie ogrodzonego terenu o powierzchni 37 ha, należącego do Portu Wojennego. Najcenniejszymi elementami drzewostanu parku są: olsza czarna, brzoza brodawkowa, buk wschodni, świerk sitkajski, jodła olbrzymia, bez koralowy odm. Strzępolistnej, wiąz holenderski odm. Camperdowna.

Objęcia opieką wymagają wszelkie zadrzewienia przydrożne urozmaicające krajobraz, które stanowią swoiste korytarze ekologiczne wśród pól oraz osłonę przed wiatrami. Aleje drzew wymagają również opieki, a szpalery o przerwanej ciągłości należy uzupełniać dosadzając odpowiednie gatunki.

Lasy, parki i inne zadrzewienia stanowią naturalną osłonę przed występującymi wiatrami, co ma duże znaczenie dla ludności mieszkającej i przebywającej na tym terenie.

Zieleń przykościelna i cmentarna

Zieleń przykościelna, do której należą drzewa i aleje, stanowią wysoka wartość przyrodniczą. Cennym obszarem pod względem przyrodniczym są tereny nieczynnych cmentarzy. Obszary cmentarne są ostojami występowania wielu gatunków roślin będących przedmiotem ochrony.

Flora

Zgodnie z opracowaną „Waloryzacją Przyrodniczą Miasta Kołobrzeg” stwierdzono, że na terenie miasta występuje wiele gatunków prawnie chronionych. Zanotowano 38 gatunków, w tym 28 podlegających ochronie całkowitej i 10 – ochronie częściowej.

Na terenie miasta Kołobrzeg stwierdzono 116 gatunków roślin uważanych za rzadkie lub zagrożone w swoim istnieniu.

Zachowanie tych gatunków ma ogromne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej tych obszarów. Na obszarze miasta zanotowano 982 gatunki roślin naczyniowych.

Fauna

Na obszarze miasta Kołobrzeg występuje duże zróżnicowanie siedliskowe, na co wpływ ma położenie nad Morzem Bałtyckim, depresyjny charakter obszarów przybrzeżnych oraz przepływanie rzeki Parsęty. Fauna Bałtyku jest pod względem ilości gatunków uboga, co wynika z niskiego zasolenia.

Na obszarze miasta i wód przyległych osiedliła się znaczna ilość bezkręgowców i kręgowców. Do nich należą:

- bezkręgowce:
  - mięczaki,
  - owady,
- kręgowce:
  - minogi i ryby,
  - płazy,
  - gady,
  - ptaki,
  - ssaki.

Zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją fauny przez zespół opracowujący „Waloryzację Przyrodniczą Miasta Kołobrzeg”, na obszarze miasta Kołobrzeg wyróżniono kilka typów środowisk zasiedlonych przez bezkręgowce:

- obszar strefy przybrzeżnej Bałtyku;
- obszar wydm białych;
- obszar wydm ciemnych z pasem lasu nadmorskiego;
- obszar podmokłych użytków zielonych;
- rzeka Parsęta i małe oczka wodne.

Na obszarze miasta stwierdzono 8 gatunków bezkręgowców objętych ochroną prawną, do których należą: paż żeglarz, biegacz fioletowy, ślimak winniczek, trzmiel ziemny, trzmiel kamiennik, trzmiel rudy, trzmiel gajowy i trzmiel mrowiskowy.

Minogi i ryby

Ustalono, że na obszarze miasta objęto ochroną prawną 9 gatunków, 4 gatunki znajdują się na Polskiej Czerwonej Liście Zwierząt, 3 gatunki na Czerwonej Liście Zwierząt Pomorza Zachodniego, 19 gatunków z Czerwonej Listy Meklemburgii, 26 gatunków z Czerwonej Listy Brandenburgii oraz 10 gatunków umieszczonych w dyrektywach międzynarodowych.

Płazy

Występujące na obszarze miasta, w ilości dziewięciu, gatunki płazów są objęte ścisłą ochroną gatunkową.

Gady

Na obszarze miasta stwierdzono występowanie sześciu gatunków gadów, które są pod ochroną. Do nich należą: padalec zwyczajny, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata i żółw błotny. Dodatkowo żółw błotny wpisany został do Polskiej Czerwonej Listy Zwierząt.

Ptaki

Na obszarze miasta stwierdzono przebywania 190 gatunków ptaków, z czego lęgowych jest 130 gatunków. Ochroną prawną objęte są 174 gatunki ptaków. Do najcenniejszych należą: batalion, bielik, bocian biały, bocian czarny, cyraneczka, cyranka, czajka, czapla siwa, derkacz, dzięcioł czarny, gagol, kania ruda, kormoran czarny, mewa czarnogłowa, mewa mała i inne mewy, nurogęś, przepiórka, pustułka, rybitwy, słonka, zimorodek i żuraw.

Ssaki

Na obszarze miasta Kołobrzeg stwierdzono 42 gatunki ssaków. Ochroną prawną objęto 14 gatunków, do których należą: borowiec wielki, gacek brunatny, gronostaj, jeż wschodni, karlik malutki, kret, łasica, morświn, mroczek późny, nocek rudy, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek i wiewiórka.

Obszary i obiekty prawnie chronione

Obszar chronionego krajobrazu

Uchwałą Nr X/46/75 W.R.N. w Koszalinie z dnia 17.11.1975 r. w sprawie stref chronionych krajobrazu (Dz.U.W.R.N. w Koszalinie z dnia 02.12.1975 r. nr 9, poz. 49-50) powołano „Koszaliński Pas Nadmorski”. W granicach „Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego” znajduje się znaczna powierzchnia miasta Kołobrzeg. Obszar chronionego krajobrazu został powołany w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego, który obejmuje cały pas nadmorski z wydmami oraz większość parków miejskich.

Użytek ekologiczny

Rada Miasta w Kołobrzegu Uchwałą nr XXIX/278-96 z dnia 25.03.1996 r. uznała tereny bagienno leśne położone na wschodniej części Kołobrzegu za użytek ekologiczny pod nazwą „Ekopark Wschodni”. Powierzchnia użytku ekologicznego wynosi 381 ha. Przedmiotem ochrony jest zachowanie zespołu biocenoz składającego się z mułu wydmorego, torfowisk niskich o charakterze halofilnym oraz fragmentów lasów liściastych dębowo-bukowych na płatach moreny dennej.

Pomnik przyrody

Na terenie miasta Kołobrzeg istnieje 11 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, grupy drzew i alei.

Tab. 15. Wykaz istniejących pomników przyrody

Lp.	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Położenie	Akt prawa miejscowego
1	buk pospolity	<i>Fagus sylvatica</i>	Park im. gen. Dąbrowskiego	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
2	buk pospolity	<i>Fagus sylvatica</i>	Park 18 Marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.

Lp.	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Położenie	Akt prawa miejscowego
3	buk pospolity odm. powcinana	<i>Fagus sylvatica 'Laciniata'</i>	Park 18 Marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
4	cypryśnik błotny	<i>Taxodium distichum</i>	Park miejski im. Żeromskiego	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
5	cypryśnik błotny	<i>Taxodium distichum</i>	Park miejski im. Fredry	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
6	grab pospolity	<i>Carpinus betulus</i>	Skwer pomiędzy ul. Spacerową a Towarową	Uchwała nr XVI/211/03 Rady Miejskiej w Kołobrzegu
7	jodła kalifornijska	<i>Abies concolor</i>	Park miejski im. Fredry	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
8	kasztanowiec czerwony	<i>Aesculus x carnea</i>	Park 18 marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
9	korkowiec amurski	<i>Phellodendron amurense</i>	Cerkiew, ul. Szpitalna 4	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
10	lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	Ul. Rzeczna	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
11	platan klonolistny	<i>Platanus x hispanica 'Acerifolia'</i>	Ul. Łopuskiego (na całym ciągu ulicznym)	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.

Źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, 2010 r.

Obszary Natura 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 roku w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych, tj. alpejskiego, atlantyckiego, borealnego, kontynentalnego, panońskiego, makaronezyjskiego, śródziemnomorskiego, stepowego i czarnomorskiego. W Polsce występują 2 regiony: kontynentalny (96 % powierzchni kraju) i alpejski (4%

powierzchni kraju). Dla każdego kraju określa się listę referencyjną siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których należy utworzyć obszary Natura 2000 w podziale na regiony biogeograficzne.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO), specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Na terenie miasta Kołobrzeg znajdują się następujące obszary NATURA 2000:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „**Dorzecze Parsęty**” (kod obszaru: PLH 320007),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „**Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski**” (PLH 320017),
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „**Zatoka Pomorska (PLB 990003)**”.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” (kod obszaru: PLH 320007)

Obszar znajduje się na terenach Miasta i Gminy Kołobrzeg, Gminy Dygowo, Gminy Gościno oraz Gminy Ustronie Morskie. Obszar został ustanowiony na mocy decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG (dokument nr C(2008) 8039) (2009). Całkowita powierzchnia obszaru to 27.710,4 ha. Dolina rzeki Parsęty zajmuje powierzchnię od źródeł koło Parsęcka aż po strefę ujściową w Kołobrzegu.

Obszar swoim zasięgiem obejmuje:

- źródła Parsęty koło Parsęcka;
- naturalną rynnę rzeki Parsęty - od Radomyśla do Krosina - w otoczeniu kompleksów leśnych, z dopływami: Kłudawa, Knyczanka, Gęsia Rzeka i Rudy Rów;
- strome jary i wąwozy rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy;
- liczne zakola, starorzecza, torfowiska, lasy łąkowe i zarośla wierzbowe pomiędzy Krosinem a Osówkiem;
- dolinę Dębnicy;

- przełomowy odcinek rzeki Parsęty koło Osówka oraz leśny kompleks z jeziorami i torfowiskami k. Byszyna;
- dolinę Parsęty, od Byszyn do Karlina, z ujściowymi odcinkami rzek - Mogilica, Topiel, Pokrzywnica i Radew;
- naturalną rynnę rzeki pomiędzy Karlinem a Rozcięcinem oraz dopływ rzeki Pyszki;
- dolinę Parsęty koło Kołobrzegu.

Dolina Parsęty jest szczególnie cenną ostoją ze względu na występowanie tu zróżnicowanych typów siedlisk i znaczne bogactwo świata roślin i zwierząt. Osobliwością regionu jest jedyne na Pomorzu stanowisko śledzienicy naprzeciwlistnej. Dominują tu siedliska leśne, w mniejszym stopniu łąkowe i zaroślowe. Charakterystyczne są skupiska źródeł wapiennych i nawapiennych, zróżnicowanie mokradeł i torfowisk. Występuje tu 25 różnych typów siedlisk, zamieszczonych w I Załączniku Dyrektywy Siedliskowej: bory i lasy bagienne, dąbrowy acydofilne, górskie i niżowe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe, gąd subatlantycki, gąd subkontynentalny i środkowoeuropejski, jeziora lobeliowe, kwaśne buczyny, lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe, łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników, niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie, obniżenia dolinkowe i pła mszarne, starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne, suche wrzosowiska, suche, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glauce*), torfowiska alkaiczne, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, torfowiska przejściowe z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym, zalewane, muliste brzegi rzek, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, źródlika nawapienne, żyzne buczyny. Ostoja jest również szczególnie cenna ze względu na występujące tu gatunki zwierząt. Tarło odbywają tu łososie, troć wędrowną, pstrąg potokowy i lipień, ponadto wody Parsęty zamieszkują również strzelba potokowa, węgorz i certa. Dorzecze Parsęty jest naturalnym obszarem rozrodu wydry i miejscem bytowania licznych gatunków ptaków, z czego około 34 gatunki znajdują się na liście w I załączniku Dyrektywy Ptasiej np.: ortolan, gąsiorek, świergotek polny, muchówka mała, muchówka białoszyja, podróżniczek, lerka, dzięcioł średni, dzięcioł czarny, zimorodek, lelek, sowa błotna, puchacz, rybitwa czarna, derkacz, żuraw, błotniak zbożowy, błotniak stawowy, kania

czarna, kania ruda, trzmielojad, bielik, rybołów, orlik krzykliwy, bocian czarny, bocian biały, bąk.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko – Kołobrzesci Pas Nadmorski” (PLH 320017)

Obszar znajduje się na terenach Miasta i Gminy Kołobrzeg, Gminy Dygowo oraz Gminy Ustronie Morskie. Obszar został ustanowiony na mocy decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmując na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG (dokument nr C(2008) 8039) (2009). Całkowita powierzchnia obszaru to 17.468,8 ha. Ostoja obejmuje najlepiej zachowany fragment zróżnicowanego geomorfologicznie wybrzeża Bałtyku: brzegi klifowe (aktywne - erodujące i ustabilizowane z zaroślami), wydmy, mierzeje odcinające lagunowe jeziora przymorskie, płytkie ujścia rzek. Typowo wykształcony układ pasowy biotopów obejmuje pas wód przybrzeżnych, plażę z ugrupowaniami organizmów psammofilnych oraz pasami kidziny, inicjalne stadia wydmy białych, wydmy szare z roślinnością niską (ugrupowania porostów, psammofilne zbiorowiska trawiaste z okazami mikołajka nadmorskiego, zakrzewienia, stadia inicjalne boru bażynowego), wydmy ustabilizowane porośnięte borami bażynowymi (najlepiej zachowane w regionie fragmenty tych borów między Mrzeżynem a Pogorzelią z bogatymi populacjami gatunków charakterystycznych), zagłębienia międzywydmy z mokradłami (w tym stadia inicjalne mszarów). W mezotroficznych lasach mieszanych na podłożu piaszczystym (*Betulo-Quercetum*) występuje charakterystyczny wiciokrzew pomorski. Na zapleczu pasa wydmy kompleksy lasów bagiennych i łągowych częściowo na podłożu torfowym: wokół jeziora Liwia Łuża, między Włodarką a Mrzeżynem, na południowy zachód od Dźwiżyna i SW od Kołobrzegu. Wyniesienia moreny dennej, w pasie brzegowym pokryte są głównie lasami mieszanymi z wiciokrzewem pomorskim. Charakterystycznym elementem pasa brzegowego są jeziora lagunowe, oddzielone od morza wąskim pasem mierzei: Resko Przymorskie i Liwia Łuża. Pełnią ważną rolę jako ostoje ptaków, obfitują także w cenne gatunki flory. Nad j. Liwia Łuża odnaleziono niewielkie stanowisko selerów błotnych. Od południa obszar Ostoi zamknięty jest rozległym, pasmowym obniżeniem Pradoliny Bałtyckiej, w dużym stopniu wypełnionej pokładami torfów niskich, w większości odwodnionych w przeszłości i wykorzystywanych jako użytki zielone. Obszar pradoliny przecięty jest siecią kanałów oraz mniej lub bardziej naturalnych cieków (m. in. Rega, Stara Rega, Parsęta,

Czarwonka). W ich korytach, starorzeczach oraz na brzegach rozwijają się zbiorowiska roślin wodnych z udziałem halofitów. Obecnie duży procent powierzchni pradoliny nie jest użytkowany rolniczo. Na obrzeżach pradoliny obserwuje się rozwój zarośli z udziałem woskownicy europejskiej. W wyniku degradacji urządzeń hydrotechnicznych występuje miejscowe zabagnienie terenu i okresowe zalewanie, w tym wodami słonawymi.

Obszar specjalnej ochrony ptaków „Zatoka Pomorska (PLB 990003)”

Obszar zajmuje około 49,1 ha powierzchni na terenie województwa zachodniopomorskiego, z czego 10,6 ha znajduje się w granicy gminy wiejskiej Kołobrzeg, 5,3 ha w granicach miasta Kołobrzeg oraz 6,5 ha w granicach gminy Ustronie Morskie. Zatoka Pomorska to duży przybrzeżny akwen Bałtyku rozdzielony granicą Polski i Niemiec. Środkową część ostoi zajmuje duże wypłylenie zwane Ławicą Odrzań, gdzie głębokość morza dochodzi jedynie do 8 m. Dno Ławicy pokryte jest żwirem i dużymi głazami. Jest to dogodne siedlisko mięczaków i roślinności morskiej – makroalg. Akwen jest również jednym z ważniejszych miejsc rozrodu śledzia i dojrzewania ryb płastugokształtnych. Ze względu na zasobność i dostępność pożywienia ta część Zatoki jest szczególnie licznie wykorzystywana jako żerowisko przez ptaki zimujące i migrujące. Występowanie i liczebności 11 gatunków pozwalają na utworzenie dla ich ochrony ostoi ptaków Natura 2000. Są to: nury: czarnoszyi i rdzawoszyi, perkozy: dwuczuby, rdzawoszyi, rogaty, łódówka, markaczka, uhła, bielaczek, szlachar i nurnik. Spośród tych gatunków 3 wymienione są w I Załączniku Dyrektywy Ptasiej. Charakterystyczne jest, że kutrom rybackim na łowiskach towarzyszą licznie mewy. Obserwuje się tu duże koncentracje m.in. mewy siodłatej szacowane na 590-2900 osobników. Na tym obszarze nie ma ustanowionych form ochrony przyrody. Akwen ten jest planowany do objęcia ochroną w ramach Bałtyckiego Systemu Ochrony Przyrody (BSPA).

4. Ocena realizacji poszczególnych celów i zadań określonych w Gminnym Programie Ochrony Środowiska oraz nakłady finansowe na realizację inwestycji w zakresie ochrony środowiska

W dokumencie pn. „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015” określono następujące cele strategiczne i podrzędne:

1. Poprawa jakości środowiska,
2. Poprawa gospodarki odpadami,
3. Ochrona złóż kopalin i zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego,
4. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,
5. Wzmacnianie systemów zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
6. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacja ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego.

Dla wyżej określonych celów wyznaczono działania, których realizacja ma przyczynić się do ich osiągnięcia.

Stopień ich realizacji został zaprezentowany w Tabelach poniżej. W zestawieniu uwzględniono również zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska i zrealizowane przed okresem sprawozdawczym.

Tab. 16. Ocena realizacji zadań za lata 2009 – 2010 wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
CEL 1. Poprawa jakości środowiska				
CEL 1.1. Poprawa gospodarki wodnej				
1.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i deszczowej	Przebudowa ul. Towarowej wraz z kanalizacją deszczową, oświetleniem i remontem torowiska.	Zaniechano realizacji inwestycji. Przebudowa planowana jest na lata 2013 - 2014. W roku 2010 w ramach zadania „Przebudowa ul. Towarowej i ul. Zdrojowej” wykonano dokumentację projektową i uzyskano wymagane pozwolenie na budowę.	65 975,50
Drogi na osiedlu Radzikowo IV wraz z kanalizacją deszczową w tym: ul. Różyckiego, Kurpińskiego, Ogińskiego, Karłowicza, Noskowskiego, Moniuszki.		Zadanie zostało wykonane w 2007 roku. ul. Różyckiego (ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej betonowej gr. 8cm szer. 6 m, dł. 376,5 m; kanalizacja deszczowa 294,5 m), ul. Ogińskiego (ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej betonowej gr. 8cm szer. 4,5m, dł. 195,9 m; kanalizacja deszczowa 188,5 m), ul. Kurpińskiego (ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej betonowej gr. 8 cm szer. 4,5 m, dł. 216,5 m; kanalizacja deszczowa 222,5 m), ul. Noskowskiego (ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej betonowej gr. 8cm szer. 4,5 m, dł. 60,5 m; kanalizacja deszczowa 34 m), ul. Karłowicza (ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej betonowej gr. 8cm szer. 3,5m, dł. 235,75 m), odc. ul. Wieniawskiego (ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej betonowej gr. 8cm dł. 32,5m).	1 235 059,64	
Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta: os. Radzikowo II, okolicy ulicy Wylotowej, okolicy Amfiteatru.		Zadanie zostało częściowo zrealizowane. W okresie sprawozdawczym została wykonana kanalizacja deszczowa na terenie osiedla Radzikowo II.	1 448 500,00	
CEL 1.2. Poprawa jakości powietrza i spełnienia wymagań w zakresie jakości powietrza				
1.	Rozbudowa i przebudowa układu drogowo-ulicznego w Kołobrzegu	Przebudowa nawierzchni ulic na osiedlu Radzikowo III: Perłowa, Tęczowa i Koralowa wraz z ich odwodnieniem.	Przebudowa nawierzchni i odwodnienie ul. Tęczowej została wykonana w 2007 roku, a ul. Koralowej w 2008 roku. Ponadto została wykonana dokumentacja na wykonanie przebudowy nawierzchni oraz odwodnienie ul. Perłowej.	ul. Tęczowa - 502 572,22 ul. Koralowa – 1 229 531,71 ul. Perłowa

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KOŁOBRZEG ZA LATA 2009-2010

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
				(dokumentacja) - 12 200,00
		Przebudowa ulic: Św. Wojciecha i Kossaka – realizacja projektu nr Z/2.32/I/1.1.1/465/05 „Modernizacja ul. Św. Wojciecha i budowa ul. Kossaka”	Zadanie zostało zrealizowane w 2007 roku.	3 500 000,00
		Modernizacja nawierzchni dróg na osiedlu Podczele w tym: ul. Lwowska, Brzeska, Ostrobramska, Tarnopolska, Wileńska, Krzemieniecka, Grodzieńska, Poleska, Podolska, Pińska.	Modernizację nawierzchni ul. Lwowskiej wykonano w 2008 roku, natomiast ul. Grodzieńskiej i Tarnopolskiej w 2009 roku.	ul. Lwowska - 1 570 699,22 ul. Grodzieńska - 222 648,85 ul. Tarnopolska - 357 107,55
		Przebudowa ulic: Radomska, Lotnicza i Wacisława III.	Ulica Lotnicza została przebudowana w 2007 roku. Ponadto opracowano dokumentację na przebudowę ul. Radomskiej.	ul. Lotnicza 672 531,77 ul. Radomska (dokumentacja) 5 343,60
		Przebudowa ul. Janiska w Kołobrzegu.	Zadanie zostało zrealizowane.	-
		Przebudowa dróg na osiedlu Radzikowo II.	Zadanie zostało częściowo zrealizowane (w ok. 50%)	1 270 800,00
		Przebudowa ul. Kresowej.	Zadanie zostało zrealizowane w 2007 roku.	-
		Modernizacja ul. Kołłątaja.	Zadanie nie zostało zrealizowane. Planowany termin realizacji inwestycji – 2012 rok.	-
		Modernizacja ul. Krakusa i Wandy.	Zadanie nie zostało zrealizowane.	-
		Przebudowa ul. Wiosennej.	Zadanie nie zostało zrealizowane.	-
		Przebudowa ul. Chopina.	Realizacja inwestycji została zakończona w 2009 roku. Wykonano: - nawierzchnie z kostki kamiennej (zatoki i zjazdy), - chodniki z kostki betonowej - 1518 m ² - jezdnię z mieszanek mineralno – bitumicznych grysowych z - warstwą ścierną asfaltową – 1384 m ² , - kanalizację deszczową	993 602,01
		Budowa drogi pomiędzy Unii Lubelskiej i Okopową.	Zadanie nie zostało zrealizowane.	-
		Drogi na osiedlu Witkowiec III - budowa w tym:	Zadanie zostało częściowo wykonane w 2004 roku (ul.	-

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KOŁOBRZEG ZA LATA 2009-2010

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
		Orłowskiego, Gierymskich, Skoczylasa, Makowskiego, Michałowskiego.	Orłowskiego). W kolejnych latach zadanie nie było realizowane.	
		Drogi na osiedlu domów jednorodzinnych przy ul. 6 Dyw. Piechoty w tym: ul. Kmicica, Wołodyjowskiego, Ketlinga, Zagłoby, Hajduczka, Kiemliczów, Bilewiczówny, Skrzetuskiego, Kordeczkiego.	Wykonane zostało oświetlenie ulic oraz kanalizacja sanitarna na terenie osiedla.	-
		Budowa nawierzchni jezdni ul. Tarnowskiego	Zadanie zostało zrealizowane.	-
		Budowa dróg na os. Domów wielorodzinnych przy ul. 6 dyw. Piechoty "Os. Europejskie" w tym: Brukselska, Berlińska, Wiedeńska, Kopenhaska, Helsińska, Paryska, Rzymska, Sztokholmska, Londyńska.	Realizacja inwestycji została zakończona w 2009 roku. - budowa ul. Helsińskiej: jezdnia (1.859 m ²), stanowiska postojowe (900m ²), wjazdy (184m ²) – kostka betonowa o gr. 8 cm na podsypce cementowo-piaskowej, chodnik (980 m ²), kostka betonowa o gr. 6cm na podsypce cementowo-piaskowej, kanalizacja deszczowa z rur PCW średnicy 300 mm długości 199 m; długość linii oświetleniowej 282 m; 8 słupów oświetleniowych. - budowa ul. Brukselskiej: jezdnia i skrzyżowania (1.065 m ²), stanowiska postojowe (225m ²) – kostka betonowa o gr. 8 cm na podsypce cementowo-piaskowej, chodnik (354 m ²) kostka betonowa o gr. 6cm na podsypce cementowo-piaskowej, kanalizacja deszczowa - przykanaliki z rur PCW średnicy 160 mm długości 26 m, długość linii oświetleniowej 190 m; 4 słupy oświetleniowe.	1 263 503,81
		Budowa ul. Szarych Szeregów.	Zadanie zostało wykonane w 2008 roku (jezdnia z kostki betonowej –polbruk)	-
		Przebudowa ul. Rodziewiczówny.	Inwestycja została zakończona w 2010 roku. - nawierzchnia promenady z płyt granitowych o powierzchni 5.771,85m ² . - ciąg rekreacyjny o nawierzchni mineralno-żywiczej (Terraway) o powierzchni 5.088,74m ² . - kanalizacja deszczowa. - oświetlenie terenu (oświetlenie promenady – 33 słupy oświetleniowe i ciągu rekreacyjnego – 65 lamp). - mała architektura (ławki, kosze na śmieci, mały zestaw	8 350 672,23

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KOŁOBZEG ZA LATA 2009-2010

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
			wielofunkcyjny-plac zabaw).	
		Budowa ścieżki rowerowej do Grzybowa z odwodnieniem.	Zadanie w trakcie realizacji. Obecnie trwają roboty budowlane – prognozuje się, że prace zostaną zakończone w kwietniu 2011 roku (zaawansowanie w robotach budowlanych – ok. 60%). Prace nie zostały jeszcze zakończone ze względu na niedotrzymanie terminów umownych przez wykonawcę robót.	Koszty poniesione od 2006 do końca 2010 roku - 1 707 747,78 (przewidują się, że zostaną poniesione jeszcze koszty w wysokości ok. 1 1200 000,00)
		Ciąg pieszo-rowerowy łączący ul. Jasną z ul. Wylotową stanowiący dojście do morza.	Zadanie nie zostało zrealizowane. W 2008 roku uzyskano decyzję o warunkach zabudowy, nie zdecydowano się jednak na opracowanie projektowe i realizację inwestycji.	-
		Poprawa infrastruktury transportu publicznego w Kołobrzegu-budowa zajezdni autobusowej.	Zadanie nie zostało zrealizowane.	-
		Poprawa dostępu do bulwaru spacerowego nad rzeką Parsętą w Kołobrzegu.	Realizacja inwestycji została zakończona w 2007 roku. [wykonanie oświetlenia terenu (montaż 23 słupów oświetleniowych), jezdnia o powierzchni 2798m ² , chodniki o powierzchni 1619m ² , nasadzenia]	772 480,37
		Przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 11 z wojewódzką nr 163 (I etap).	Zadanie zostało zrealizowane. Zadanie polegające na przebudowie Ronda Solidarności zostało wykonane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad.	-
2.	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.	Modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią cieplną) w oparciu o odnawialne źródła energii.	Instalacje działające w oparciu o energię odnawialną funkcjonujące na terenie gminy to: płyta solarna (1800 m ²) i panele solarne (54 m ²). Ich użytkownikiem jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (zlokalizowane są w Hali Łucznicznej). Właścicielem instalacji jest Urząd Miasta.	-
		Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych.	Zadanie zostało zrealizowane. W 2009 roku zrealizowano termomodernizację Przedszkola Nr 7, w roku 2010 zakończono termomodernizację Przedszkola Nr 3 i Przedszkola Nr 8 w Kołobrzegu.	Przedszkole Nr 7 - 756 197,40 Przedszkole Nr 3 – 443 972,88 Przedszkole Nr 8-

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
				664 701,64 Razem- 1 108 674,52
		Modernizacja ciepłowni miejskiej pod kątem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	Zadanie nie zostało zrealizowane. Zaniechano realizacji zadania ze względu na lokalizację Miejskiej Elektrowni Ciepłej na pograniczu strefy uzdrowskiej.	-
CEL 3. Ochrona złóż kopalin i zachowanie równowagi ekologicznej rozwoju społeczno - gospodarczego				
1.	Tworzenie podstaw do rozwoju energetyki opartej o surowce alternatywne i odnawialne	Opracowanie strategii rozwoju energetyki opartej o surowce odnawialne np. wykorzystanie energii wiatru, energii wód geotermalnych, energii powstającej w skojarzeniu ze źródeł energii odnawialnej, itp.	W 2010 r. opracowano założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasto Kołobrzeg. Opracowania zostały wykonane przez Agencję Użytkowania i Poszanowania Energii. Firma przygotowała niezbędne materiały, w oparciu o które opracowała projekt założeń do wykonania Programu energetycznego.	11 956,00
2.	Ochrona zasobów ziemi	Ograniczenie przeznaczania gruntów I, II i III klasy bonitacyjnej pod budownictwo.	Zadanie nie zostało zrealizowane z okresie sprawozdawczym, gdyż w latach 2009-2010 nie były opracowywane dokumenty planistyczne z zakresu zagospodarowania przestrzennego. Zaleca się, aby podczas aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnić potrzebę ochrony gruntów I, II i III klasy bonitacyjnej.	-
3.	Zakładanie lasów ochronno – izolacyjnych i pasów zieleni w miejscach o dużej uciążliwości dla środowiska (hałas, odory, emisja zanieczyszczeń do atmosfery).	Opracowanie programu zadrzewień i zakładania roślinnych pasów ochronnych, zwłaszcza wzdłuż ciągów komunikacyjnych.	Program nie został opracowany. W okresie sprawozdawczym prowadzone były różnego rodzaju nasadzenia przez Referat Drogowy i Inżynierii oraz Ochrony Środowiska (nasadzenia zastępcze wynikające ze stosownych decyzji). Nasadzenia ochronne prowadzone były także przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację Sp. z o.o. przy oczyszczalni ścieków.	b.d.
CEL 4. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego oraz rekultywacja terenów zdegradowanych				

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KOŁOBRZEG ZA LATA 2009-2010

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
1.	Rewitalizacja parków	Rewitalizacja parków miejskich.	Zadanie zrealizowano. W 2009 roku zakończono realizację inwestycji polegającej na wykonaniu instalacji drenażowej na terenie zielonym Osiedla Janiska.	72 500,00
		Rewitalizacja parku nadmorskiego, ścieżka ruchowa.	Zadanie zostało zrealizowane w 2008 roku (budowa ścieżki ruchowej o długości około 1,7 km; dostawa i montaż 15 stanowisk do ćwiczeń).	971.587,38
2.	Ochrona brzegu morskiego i zaplecza brzegów morskich	Rewitalizacja plaż, refulacja, budowa ostróg.	Inwestycja realizowana jest przez Urząd Morski w Słupsku	
		Zabezpieczenie przeciwpowodziowe dzielnicy zachodniej wraz budową odpływu do morza w km 336+150.	W okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację inwestycji - wykonano dokumentację projektową i uzyskano decyzję pozwolenia na budowę.	Dotychczas wydatkowano kwotę 116 885,00
		Odbudowa odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ulicy Sułkowskiego.	W okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację inwestycji- wykonano dokumentację projektową i uzyskano decyzję pozwolenia na budowę.	Dotychczas wydatkowano kwotę 29 280,00
		Modernizacja wylotu do morza w km 331+370 wraz z przebudową istniejącej kanalizacji deszczowej w rejonie ulicy A. Fredry i Szańca Kamiennego.	Zadania nie wykonano, pozyskano jedynie w 2007 r. decyzję o ustaleniu celu publicznego.	-
		Odbudowa odpływu do morza w km 326+875 w rejonie ul. Brzeskiej.	Zadania nie wykonano. Pozyskano w 2007 r. decyzję o ustaleniu celu publicznego.	-
		Przebudowa wylotu do morza w km 327 + 960 - rejon Grobli, Podczele.	W okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację inwestycji - obecnie uzyskiwana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzja pozwolenie wodno-prawne.	Dotychczas wydatkowano kwotę 79 300,00
3.	Modernizacja portów w Kołobrzegu	Modernizacja portu Rybackiego w Kołobrzegu - etap II.	Zadanie zostało zrealizowane - przebudowa ulic: Bałtyckiej, Stoczniowej, Łososiowej, Węgorzowej i Albatrosa.	10 000 000,00
		Modernizacja portu Rybackiego- etap III - budowa nabrzeża dla łodzi rybackich.	Zadanie zostało zrealizowane w okresie poprzedzającym okres sprawozdawczy (czerwiec 2008).	Nabrzeże z infrastrukturą - 7 092 873,55 Wypośażenie (kontenery) - 27 669,60
		Modernizacja i rozbudowa Portu Jachtowego w Kołobrzegu -Etap I.	Zadanie w trakcie realizacji. Jednostką odpowiedzialną za realizację zadania jest Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o.	-

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
			W grudniu 2010 roku została podpisana umowa z wykonawcą robót.	
		Budowa dworca pasażerskiego dla Żeglugi Międzynarodowej Promowej w Kołobrzegu.	Do stycznia 2009 r. wykonano jedynie projekt budowlany, Urząd Miejski nie podjął się jednak realizacji zadania.	Projekt budowlany - 55 720,00
4.	Poprawa dostępu do portu	Budowa ciągu komunikacyjnego - pieszego z osiedla Radzikowo do morza ul. Arciszewskiego.	Zadanie zrealizowano w grudniu 2010 roku.	1 331 316,54
		Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) - Etap I.	Zadanie nie zostało dotychczas wykonane. Obecnie trwa faza projektowa.	7 874 864,54
		Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) - Etap II.	Realizacja zadania nie została jeszcze zakończona. Obecnie trwają prace budowlane.	67 180 524,97
		Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu - Etap III.	Zadanie nie zostało dotychczas wykonane. Obecnie trwa faza projektowa.	120 000 000,00
		Poprawa transgranicznej infrastruktury turystycznej nabrzeża rzeki Parsęty przy Latarni Morskiej w Kołobrzegu.	Zadanie zostało zrealizowane w okresie sprawozdawczym przez Wydział Inwestycji Urzędu Miejskiego w Kołobrzegu.	-
CEL 5. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa				
1.	Prowadzenie szkoleń, konkursów w zakresie zasad ochrony środowiska	Organizowanie przez szkoły we współpracy z Kuratorium Oświaty konkursów, prelekcji, wystaw, wycieczek, wystaw dotyczących zapoznania się z praktycznymi zasadami ochrony środowiska.	Zadanie realizowane jest w sposób ciągły poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • udział w akcjach ogólnopolskich: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”; • udział w akcji „Zielony Kołobrzeg”; • udział w akcji „Sprzątanie brzegów Parsęty”; • konkursy: „Moje drzewko marzeń”, „Jesienne drzewko” (UM Kołobrzeg), „Woda dar życia” (Regionalne Centrum Kultury Kołobrzeg), „Chcemy zdrowo oddychać” (Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna), „Chrońmy bioróżnorodność- segregujemy odpady” (serwis www.buliba.pl), „Ratujmy nasze morze” (Urząd Morski Słupsk), Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”, Ogólnopolski Festiwal Piosenki o Zdrowiu, Ogólnopolski Konkurs Ekologiczny „Eko –planeta”, „Mamy rady na odpady” (Urząd Marszałkowski), „Zdążyć przed powodzią” (Urząd Marszałkowski), „Woda dar życia” (RCK Kołobrzeg). 	Trudno jest określić poniesione nakłady finansowe na realizację przedsięwzięć podejmowanych przez szkoły, gdyż odbywa się to w ramach ustalonych planów finansowych z budżetu GMK, z dochodów własnych placówek oraz ze środków w ramach programu Comenius Regio.

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
			<p>„Czysty Las” (Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych i Towarzystwo Przyjaciół Lasu), „Portret Ziemi” (Towarzystwo Przemysłu i Rozdziału Energii Elektrycznej), konkurs fotograficzny „Miasto i przyroda – na granicy dwóch światów” (UNESCO), konkurs fotograficzny „Kołobrzeg pełen ciepła” (MEC Kołobrzeg);</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>udział w akcji happeningowej</u>: „Dzień Czystego Powietrza (Fundacja Ekologiczna Arka), „Chrońmy bioróżnorodność” (Punkt Konsultacyjny Europe Direct); zbiórka nakrętek (Firma Reba), baterii, zużytych tonerów, elektrośmieci, makulatury; • <u>organizowanie wystaw</u>: „Planeta na której żyję”, „Recykling odpadów”, „Dokarmiamy zwierzęta zimą”, „Chronimy środowisko naturalne w Kołobrzegu”, „Potrzeby oszczędzania energii elektrycznej”; • <u>organizowanie wycieczek przez szkoły</u>: Zakład Uzdatniania Wody w Rościcinie i Bogucenie, Szlak Najstarszych Dębów w Polsce, Farma wiatrowa w Tymieniu, Woliński i Słowiński Park Narodowy; • <u>Współpraca z</u>: Kołem Łowieckim „Rybitwa”, Klubem Ekologicznym „GAJA”; • realizowanie zadań w ramach Projektu Comenius Regio „Uczniowie europejscy chronią swoje środowisko- zmiany klimatyczne” nasadzenia krzewów , • badanie czystości wody i powietrza (projekt The Baltic Sea Ecology), • <u>działalność szkolnych kół LOP</u>, • <u>Konkursy organizowane przez placówki</u>: <ul style="list-style-type: none"> - plastyczne: „Eko-drzewo z odpadów”, „Nasza Ziemia”, „Coś z niczego”, „Moda ekologiczna”, - wiedzy: „Chrońmy przyrodę”, „Znam polskie parki narodowe”, Potyczki ekologiczne, „Drzewko gimnazjalisty”, - fotograficzny: „Wakacyjne wędrowanie”, - literackie: „Życzenia Ziemi”, „Piękno przyrody –haiku”, 	

Lp.	Zadanie	Działania	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
3.	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i ograniczenie skutków dla ludzi i środowiska	Wspieranie współpracy z właściwymi służbami w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.	Nie dotyczy kompetencji Urzędu Miejskiego.	
		Doskonalenie systemu przeciwdziałania poważnym awariom.	Nie dotyczy kompetencji Urzędu Miejskiego.	
		Doskonalenie i rozwijanie zasobów informatycznych, w tym rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii i rejestru poważnych awarii, ze szczególnym uwzględnieniem awarii przemysłowych.	Nie dotyczy kompetencji Urzędu Miejskiego.	

Tab. 17. Ocena realizacji zadań za lata 2009 – 2010 wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg – program zadaniowy na lata 2008-2015

Lp.	Zadanie	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
1.	Nadmorska międzynarodowa trasa rowerowa.	Realizacja projektu objęła 3 zadania: Zadanie nr 1: „Budowa ścieżki rowerowej do Grzybowa z odwodnieniem” - zadanie w trakcie realizacji. Przewidywany termin zakończenia zadania to 14 kwietnia 2011r. Zadanie nr 2: „Budowa ciągu pieszo - rowerowego od ul. Brzeskiej w Kołobrzegu do granicy miasta Kołobrzeg z Gminą Ustronie Morskie” – zadanie zrealizowano. Zadanie nr 3: „Budowa ciągu komunikacyjnego z osiedla Radzikowo III do morza” – zadanie zrealizowano.	Zadanie nr 1 – do dnia dzisiejszego wydatkowano kwotę 1 621 817,12 Zadanie nr 2 – 1 382 135,09 Zadanie nr 3 – 1 331 316,54
2.	Budowa ciągu pieszo-rowerowego od ul. Brzeskiej do granic miasta z gm. Ustronie Morskie.	Zadanie zostało zrealizowane. <ul style="list-style-type: none"> Ścieżka rowerowa: pokrywa się z trasą istniejącego ciągu pieszego. Długość ciągu pieszo – rowerowego to 1,005 km. Szerokość ścieżki rowerowej na całym odcinku wynosi 2,5 m a ciągu pieszego 1,5 m. Ciąg pieszy zlokalizowany jest od strony brzegu morskiego. 	1 382 135,09

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KOŁOBRZEG ZA LATA 2009-2010

Lp.	Zadanie	Opis realizacji	Poniesione nakłady finansowe [zł]
		Inwestycja została zakończona w 2010 roku. [Remont kanału deszczowego w ul. Kościuszki (odcinek od ul. Kołłątaja do A. Fredry) - dokumentacja projektowa i realizacja]	
8.	Rewitalizacja kołobrzeskiej strefy uzdrowskiej wschodniej i zachodniej.	W 2010 roku zakończono przebudowę ulicy Rodziewiczówny [Nawierzchnia promenady z płyt granitowych o powierzchni 5.771,85m ² . Ciąg rekreacyjny o nawierzchni mineralno-żywiczej (Terraway) o powierzchni 5.088,74m ² . Kanalizacja deszczowa. Oświetlenie terenu (oświetlenie promenady - 33 słupy oświetleniowe i ciągu rekreacyjnego - 65 lamp). Mała architektura (ławki, kosze na śmieci, mały zestaw wielofunkcyjny-plac zabaw).] W trakcie realizacji jest rewitalizacja Parku im. Jedności Narodowej i budowa kortów tenisowych.	8 350 672,23
9.	Odbudowa wałów przeciwpowodziowych chroniących tereny miejskie leżące między Parsętą a Kanałem Drzewnym i ul. 6 Dywizji Piechoty w Kołobrzegu.	Zadanie w trakcie realizacji. (Zadanie realizowane przez Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie).	
10.	Remont brzegowych umocnień liniowych i przyczółków oraz odbudowa koryta rzeki Parsęty w km 2+180 - 2+720 jako element zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta.	Zadanie zostało realizowane przez Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie	
11.	Budowa toalet publicznych na terenie Miasta Kołobrzeg	W latach 2009 - 2010 nie budowano toalet publicznych. W roku 2010 przeniesiono szalet z ul. Frankowskiego na ul. Sułkowskiego.	20 656,21 (przeniesienie szaletu i budowa przyłącza energetycznego)
12.	Dźwiękowy System Ostrzegonia – MOSiR.	Zadanie zostało zrealizowane.	863 952,35

6. Wnioski i zalecenia dotyczące aktualizacji Programu Ochrony Środowiska

Stan środowiska przyrodniczego ma zasadnicze znaczenie dla miasta o profilu uzdrowiskowym. Głównym narzędziem zarządzania ochroną środowiska jest Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg. Podstawowym założeniem przy definiowaniu poszczególnych zadań w Programie było zapewnienie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, a w rezultacie poprawa stanu środowiska przyrodniczego Miasta.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych zrealizowanych w latach 2009 – 2010 należy zaliczyć budowę i modernizację sieci dróg na terenie miasta. Działania w tym sektorze przyczyniły się do zmniejszenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego w otoczeniu dróg. Poprawa płynności ruchu na zmodernizowanej sieci dróg, a w związku z tym zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, zwłaszcza na obszarach objętych zabudową mieszkaniową, wyłynęło korzystnie na poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego.

Kolejne ważne zadania zrealizowane były w sektorze gospodarki wodno-ściekowej. Rozbudowany został system kanalizacji deszczowej. Wzrosła w okresie sprawozdawczym także długość sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej. Siecią kanalizacyjną objętych jest obecnie 99% mieszkańców miasta, a siecią wodociągową 100% mieszkańców. Stan jakości powietrza atmosferycznego jest dobry, co ma szczególnie istotne znaczenie ze względu na uzdrowiskowy charakter miasta.

Analizując realizację poszczególnych zadań Programu należy stwierdzić, że szereg z nich nie zostało wykonane z uwagi na to, iż nie leżały one w zakresie kompetencji Urzędu Miejskiego. W przypadku tego rodzaju zadań rola Urzędu Miasta sprowadzała się jedynie do funkcji wnioskodawcy, ewentualnie koordynatora lub współfinansującego.

Część zadań wskazanych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg nie miała charakteru działań inwestycyjnych. Ich realizacja była zawiązana z pracą jednostek administracyjnych Urzędu Miasta polegających np. na prowadzeniu ewidencji problemów środowiskowych, czy wdrażaniu przepisów z zakresu ochrony środowiska do dokumentów gminnych.

Przystępując do aktualizacji Programu Ochrony Środowiska, za priorytetowe należy uznać kontynuowanie działań z zakresu modernizacji i przebudowy dróg, rozbudowy

kanalizacji deszczowej, budowy ciągów pieszo-rowerowych, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz ochrony brzegu morskiego i zaplecza brzegów morskich.

Kontynuować należy edukację ekologiczną w placówkach pedagogicznych oraz na bieżąco uaktualniać informacje udostępnianie w elektronicznej bazie danych dotyczącej stanu środowiska.